

310382 వ్ర తి ది న ము వ్ర క టి ం వ (బ డు ను.

Vol. 9.

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ జూన్ నెల 21-వ తేది బుధవారము

No. 69.

సంపుటము ౯

దుండుభినామసంవత్సరము, శ్రేష్ఠ మాస బహుళ ఏకాదశి ౧౧.

సంచిక ౬౯

ప్రథమ సంవత్సరమునందే మంచి లాభము గిట్టును

(155)

ది బెంగాల్ స్పిన్నింగు అండు వీవింగు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

THE BENGAL SPINNING & WEAVING COMPANY, Ltd.

హెడ్ ఆఫీసు, 172, బాబజారు వీధి, కలఃత్తా.

మూలధనము రూ 12,00,000 లు (పండ్లెండు లక్షల రూపాయలు)

మూలధనము హెచ్చించుటకు అధికారము గలదు.

పెద్ద కర్మాగారము స్థాపించబడియున్నది అన్ని రకముల ధోవతులు, చీరలు, షర్టింగులు, కోటింగులు, డెడ్ షీట్లు, తువాల్లు, పలుమాదిరిల ఖద్దర వస్త్రములు తయారు చేయబడుచున్నది. దినము 1-కి వెయ్యి గజముల గుడ్డ తయారుచున్నది, అప్పడే చాలావాటాలు గుప్తముగా పుచ్చుకొన బడినవి. మద్రాసు రాజధానికి కొన్ని వాటాలు మాత్రమే ఉంచబడియున్నవి. వాటాలను విక్రయించుటకు ఏజెంట్లు కావలెను.

వివరములు తెలుసుకొన గోరవారు ఈ దిగువ విలాసమునకు తెనుగు భాషలో వ్రాసుకొన వలెను.

జి. ఆర్. గుప్తా, కొత్తవేటవీధి, బెజవాడ.

G. R. Gupta, Kottapeta Street, BezWada.

డిప్లొమా పొందిన ఆయుర్వేద చికిత్సలను, చెన్నపురి S. K. P. D. ఆసుపత్రియందు ప్రధాన డాక్టరును, నిఖిలభారత ఆయుర్వేద విద్యా పీఠ విద్యార్థి శీలురుగాను నుండు (3497) ఆయుర్వేద భూషణు

పండిత యం.దొరైస్వామి అయ్యంగార్, A. K. A. C. వారి

అయుష్వరసాయనమ్ బలవర్ధకమగు దివ్యౌషధము

అయుష్వము, రక్తకోశకము, ఓజస్వము, హృదయము, బల్యము, వృష్యము, మేధస్వము, ప్రసవము, ఉద్దీపనము మొదలైన విశేషగుణములు ఈ ఒక "అయుష్వ రసాయనమునకు" కలదు గనుక పాండురోగము, చలిజ్వరము మొదలైన వ్యాధులచేత వచ్చు బలహీనత, రక్తహీనత, పక్షవాతము, హృదయరోగములు, క్షయరోగము, ధాతునష్టము, ఉన్మాదము, మలబంధము, అజీర్ణము ఈ వ్యాధులు నిశ్చయముగ నివృత్తియగును. స్త్రీలు గర్భము ధరించియుండునపుడు అయుష్వ రసాయనము కొంతకాలము క్రమముగ నేవించిన తల్లికిని గర్భమునకున్న చాల బలము కలుగును. ధాతుపుష్టి కలిగించును. బలహీనమైన బాలురకు ఆహారములతో ఇచ్చుటకు మిక్కిలి యుపయోగ మైనది. ఆయుర్వర్ధకము. చర్మ రోగములను హరించును. సెగవ్యాధులకు ఇదే ప్రత్యేక ఔషధము మేహరోగులకు ముఖ్యరసాయనము. పీ 1-కి 3-0-0 ఆర్యౌషధశాల, 7, ఆదియప్ప మొదలివీధి, వేవేరి, మదరాస్.

స క ల ప ను ల కు

శ్రేష్ఠతమమైన, అతిచాకడైన అమెరికన్ హిండు ఫోర్సు పంపులు.

200 అడుగులలోతువరకు బావులను త్రవ్వవచ్చును.

అడుగుభాగమున ఇత్తలి సిలిండరు, 1 1/4 అంగుళము పీల్పు (suction) గలవు. ఒక బాలుడు కూడ దీనిని ఉపయోగింపవచ్చును. ధర 1-కి రూ. 125.

2 అంగుళముల టాంక్ ఫోర్సు పంపు

25 అడుగులలోతుకు మించని మిట్టబావులను గుంటలను త్రవ్వట కుపయోగ మైనవి. పీల్పు (suction), బయటికి విడిచివెట్టుభాగము (discharge) 2 అంగుళములు గలవి. 1 గంటకు 2000 గాలనులను తీయును. ఉద్యానవనము గలవారి కిది మిక్కిలి ఉపయోగకారి. గనుక ఒకటిని స్థాకులో నుంచుకొనుట మంచిది. పీల్పుకు (suction) బదులు రబ్బరు గొట్టమును ఉపయోగించుటకై ఇందువెంబడి పంపబడును. 1-కి ధర రూ. 100. రబ్బరు గొట్టము (Hose) ధర ప్రత్యేకము.

మీకేమి కావలయునో తెలుపుచు, క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు.

Limaye Bros., Ltd. P. B. No. 684, Fort, Bombay.

స వ ర ము బ ం గ ా ర ము చే

తయారు చేయబడిన

పద్మాని, క్లాప్ డెమన్, యెస్ చంద్ర, సాదా బాలామణి, మోహన్, వంకర, పాల్కి, బొంబాయి, శకుంతల, రాజావతి, నర్తకిని మంగళూరు మొదలగు రకముల గాజులు అన్ని సైజులలోను స్థావరలో సిద్ధముగానున్నవి. ఇష్టములేనిచో తీసుకొని వైకము వాపసీయబడును.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, (1842) గురుస్వామిశెట్టి

(4) పల వర్తకులు నైనాబజారులోద్ధ, మదరాసు.

గృహ నిర్మాణము 109

కృష్ణా, గుంటూరు, హైదరాబాదు, గోదావరి, విశాఖపట్టణము, గంజాము జిల్లాల వారికి, హెచ్చరిక.

మా స్వంత పడవలమీద రంగూనునుంచి. శేఖ కలక తెప్పించుటచే చతుకగా ప్రశస్తమైన, శేఖమానుల కమ్మలు, దూలములు, రవునుతుండ్లు చిల్లరగానున్న, వర్తమలకు టోకు ధరలకున్న విక్రయించుచున్నాము. చెన్నపట్టణం నేటికం టెంపూ శేట్టు తక్కువ, రయిలు చాల్లీలు కూడా తక్కువగ నుండును. కావలిసివారు, ఇట్లు వ్రాయవలెను.

ఆ. సుబ్బారాయుడు, కంపినివారికి

శేఖ కలక వర్తకులు, కాకినాడ.

గొప్ప తగ్గుధర? జాతకరత్నము అర్థభీమ?

PART 1

జన్మనక్షత్రము పుట్టినతేది వేళ మున్నగునవి లేకయే సంత త్వర ఫలితములను క్యాకెక్టరు రీడింగుతో సహా యెన్ని సంత త్వరములైనను జ్యోతిషుని సహాయము అక్కరలేకయే తమంతా తాము వ్రాసికొనగలరు ధనము, సంతానము ఆయురారోగ్యము మున్నగు ద్వాదశభావములతో మీ మీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిత్యోతిషుడు. దీనివెల 2-0-0, నెలబావులలోగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రమే (164) గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, ఫిరోజ్, విశాఖపట్నంజిల్లా.

మలయచందనము

గనేరియా అను నెగరోగమునకు మౌళికము పథ్యము లేదు. పిచికారితో పని లేదు. ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల నెగ రోగ ము ను మూడు పూటలలో మాన్యును. స్త్రీలకునుమ వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజౌషధము, (1251) డబ్బీ 1 కి వెల 2-4-0

గంధర్వ ఫార్మసి, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయము

జాతకము

(1) జాతకము (కుండలి) యొక్క నక్షత్రము (2) పుట్టిన తేది, జనన కాల ఘడియలుగాని (3) జాతకునియొక్క జన్మ నామము, ప్రస్తుతపు వయస్సు, మాత ఉత్తరము వ్రాయునపు యయగాని, ఈముటిలో నేదియో యొక్క మాత పంపినయెడల, జాతకునియొక్క రూపము, స్వభావము, శరీరాధిశ్యము, భవసంపాదన, ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, సంతానము, కళత్ర సాఖ్యము, ఉద్యోగము, జీవనము మొదలగు 25 సంఖ్యలు దాఖలా కొరకు వ్రాసి ముందుగా రు 1-4-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము. ఈవాసినసంఖ్యలు సరిగా నున్నయెడల, జాతకుని యొక్క ఆయుర్దాయము ఆఖరువరకు, జన్మభోవు ప్రతిసంఖ్య ఫలములు, అనగా, మహాదశ, అంతర్దశాఫలములు గల పూరా జాతకము, కాత్రుసమ్యక్తముగా తయారుచేసి పంపెదము. పూరా జాతకమునకు రు 5 లు, అగును. పూరాజాతకము వ్రాయించు కొనువారు రు 2 లు, ఆధ్యాత్మ ముందుగా పంపవలెను. అట్లు పంపగానే జాతకము పూర్తిగా ఆఖరువరకు తయారుచేసి తక్కిన రు 3 లకు వి. పి. గా పంపెదము.

సంవత్సరఫలము

మొత్తముమీద 1 సం॥ రం వరకు ముందు జన్మభోవు ఫలములు వ్రాయును, నెలలవారిగా 12 నెలల ఫలములు వివరముగా వ్రాయుటకు వి. పి. ఖర్చులతో రు 1-4-0 లు అగును. దీనికి జన్మనక్షత్రము గాని, జన్మనామము గాని, మాత పంపిన చాలును.

జాతకమార్పాండము

మొదటిభాగము

జ్యోతిషముందు ఏమియు ప్రవేశము లేనివారికి ఈగ్రంథము మిక్కిలి ఉపయోగము. దీనినిబట్టి భూతభవిష్యద్వర్తమానఫలములు అతిసులభముగా తెలియును. కావలసిన వారికి వి. పి. ఖర్చులతో రు 2-8-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము.

రెండవ భాగము

ఇది అచ్చుపూర్తి ఆయ సిద్ధముగా నున్నది. 300 పేజీలు. ఇందు లగ్నము, గ్రహస్థితులు, భావస్థితులు, వడ్డలములు, మోడకవర్త, అష్టకవర్త, తాత్పర్యసహితముగా నుమారు 1000 ప్రమాణ శ్లోకములతోను, విశేషములతోను ద్వాదశ భావఫలములు మహాదశ అంతర్దశాఫలములును, ఇంకను అనేక సంఖ్యలతో మిక్కిలి సులభతేరిని అత్యద్భుతముగా వ్రాయబడినది. దీనివలన అన్ని సంఖ్యలు పూర్తిగా తెలియును. ఈ గ్రంథము నచ్చనియెడల తిరిగి సొమ్ము వాపను చేయుదుము. ఈ 2వ భాగమునకై యిదివరకు ధర్మాస్తులు పంపినవారు తిరిగి మాత్ర వ్రాసినయెడల వెంటనే వి. పి. గా పంపెదము. దీనివల పోస్టుఖర్చులు గాక రూపు 2-0-0 లు.

అలస్యమైనవో ప్రతులు దొరకవు.

ఆ కెల్ల వెంకట శాస్త్రి.

(3512)

గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు.

(గోదావరిజిల్లా)

Sale of Coromandel Shelling & Milling Concern Vizianagram

విజయనగరం గ్రామంలోని నాళం భీమరాజు గారి తా॥ మీద తెలియచేసి బియ్యం, పేరుశనగ పప్పు తయారుచేసే మిల్లున్న యివియుండే స్థలమున్న కట్టడములున్న విజయనగరం గ్రామంలో తే 1, 2 జూలయి 1922 దీలంగా నాద్యారా పట్టి కుగా వేలం వేయబడును. మిల్లు పాడదలచినవారు ముందుగా డిసేవరుగార్కి రు 1000/ ధరావత్తు కట్టవలెను. వేలం వరకులు పట్టికు సివిల్ కోర్టు వరకులు ప్రకారం వుండును. యిందును గురించి యితర భాగ్యాలు తెలియ గోరువారు నాపేర వ్రాయవచ్చును. ఆ సమయముండే విజయనగరంలో యుండే నాళం భీమరాజుగారి నెం 29 రు సర్వేకలిగిన మామిడి తోటయున్న కొత్త అగ్ర హారంలో నాళం భీమరాజుగార్కి వున్న మునిసి పల్ నెం 67, 68 రు కాఫీస్థలములున్న వేలం వేయబడును.

M. Subba Row, Receiver, Cuttack.

[171]

టెరెన్సు మాక్ స్వినీ

(సి. యఫ్. ఆండ్రూసు)

ఈ వ్యాసమును జదువువారిలో కొందఱు మాడరక్త శత్రుత్వపత్రికలో ప్రకటించిన మాక్ స్వినీ భార్య తన భర్త యొక్క ప్రసిద్ధ జీతమునుగూర్చియు ఆయన వివాదమరణమును గూర్చియు నిచ్చినసాక్ష్యమును జ్ఞాపకముచుకొని యుండురు. నన్ను యీ విర్లాండుదేశభక్తునిగూర్చి యింకను యేమైన చెప్పవలసినదిగా కోరి, కొన్ని మాసములక్రింద గాంధీ మహాత్ముడు దానిని యంగుయిండియా పత్రికలో ప్రకటించెదనని చెప్పెను.

టెరెన్సు మాక్ స్వినీ రచించిన "ప్రిన్సిపిల్స్ ఆఫ్ ఫ్రీడం" 'Principles of Freedom' అను అమూల్యగ్రంథము నాకు లభించినది. అందు మిశుల నమ్మతమగుభావములు గలవు. నేను వానిలో గొన్నింటి నిచట క్రోడీకరించి వ్యాఖ్యానము చేయుచు, భారతదేశస్థితికి వానికి గల సంబంధమును దెల్పెదను. క్రోడీకరించిన వాక్యములు, ప్రస్తుతభారత సంరంభములో దిగినవారలకు వలయుసందేశము నొసంగు నని నాకు దోచుచున్నది.

టెరెన్సు మాక్ స్వినీ వ్రాసినదానిలోను చేసిన దానిలోను, విర్లాండుదేశపు సంరంభమునందు గల ఆధ్యాత్మిక భావమునుగూర్చి నొక్కిచెప్పెను. ఆయన యిటుల వ్రాయుచున్నాడు. "విర్లాండుదేశపద్ధతులచే స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుట దుస్సాధ్యమని నేనుగ్రహించితిని. కావున మనము ఎక్కడనున్నా మోనిశ్చయించుకొని తెలిసికొనుట యుక్తము. భౌతికవిజయ మెంత బడసినను, ఆధ్యాత్మికముగ లోబడినవో సమానముగా నేరదు."

ఈ విషయములో టెరెన్సు మాక్ స్వినీయను గాంధీయు నేకాభిప్రాయులైయున్నారు. యంగు యిండియా పత్రిక సంపాదకీయవ్యాసములను, ఇప్పుడెప్పుడు వ్రాయువానిని ముఖ్యముగ జదువువారలు, అధిక సంఖ్యాకులు తమ పక్షమునకు దిగినను, ప్రజలలో నెక్కువ పలుకుబడి గల్గినను, బహిరంగముగ నెంత విజయము గల్గినను, మహాత్ముడు సంతోష దాయకముగ గాక మనోవేధక నుండే దని తెలిసికొనగలరు. మహాత్ముడు దెలిసిన యిట్టి జాతీయవిజయమందలి భయమే టెరెన్సు మాక్ స్వినీ మాటలయందుగూడ కృతమగుచున్నది ఆ మాటలను పూర్తిగ వివరించెదను:—

"భౌతిక విజయ మెంత చేతురినన, ఆధ్యాత్మికముగ లోబడినవో సరిగాదు. ఏ పక్షమైనను యీ విషయమును తిరస్కరించి నవో అది నా పక్షముగాదు. అయితే స్వాతంత్ర్యమును కోరుటకు మనకు మూలాధారమేమి? రెండు దృక్పథములు గలవు. ఒకటి బహిరంగతమైనది రెండవది మిశుల గాఢమైనది.

"మొదటిది పాతకాల విడిచిరాగానే, అప్పుడప్పుడే కొత్త స్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి యెక్కువ, వైద్యముతో మాట్లాడుచు, అంతటితో వైద్యముగనుండేనేని తృప్తిపడునట్టిది.

"రెండవదృక్పథము గల్గినపుడు మనము పిల్లవాళ్ళము గాము. మనము స్థితి నంతను బాగుగ విచారించి చింతములో నొకస్థానమును నేకరించుకొని వచ్చితిమి. ఎన్నియూ అనుభవముగల్గి, తీవ్రసంరంభములై, వృద్ధయమునం దెట్టి ద్విభావమును లేక స్థావరముజిక్కియుంటిమి. మిశుల తీవ్రగాఢవిషయములగూర్చి వృద్ధయము పరితాపమొందును. తాత్కాలికముగ వైద్యముగనుండే కొట్టుకొనిన చాలదు. అదినిజముగ కొట్టుకొనవలెను.

"పాతకాలలో జదువుకొను పిల్లవానిభావములు కోమన విజయమునలె, వైద్యములద్రోకుటయు, గుంపులు గూడి, అరచుటయు, పతాకము నెగురజేయుటయు, వలె నుండును. అంతవరకు మంచిదే. పెద్దవారైన మనుష్యుః భావములు ఇట్టి ప్రదర్శనముకన్న గాఢముగ నుండును. అటులు నాటన్నవో అది త్యాగమును గోరజాలదు.

గత వత్సరములలో జనము కేకలు వేయుటయు పతాకము ద్రెప్పుటయు యెక్కువగలేదా? టెరెన్సు మాక్ స్వినీ చెప్పినటుల వానికవి మంచివే.

అయితే అని అనలు విషయములు గావు. పెద్దలైనవారి భావములు ఇట్టి ప్రదర్శనము కఠినమైనవి ఇదేమాటలను గాంధీ మహాత్ముడు గూడ పలుకును.

స్వాతంత్ర్యసంరంభమునకు గల అంతర్భావమును, సంరంభమునకు అత్యయందుల ముఖ్యప్రార్థనలను ఈపుస్తకములో

దెలుపబడెను. ఈసంరంభ మన నర్థమేమియో తెలిసేనేని, మనకది బ్రతికినను, చచ్చినను పోరాడవలసినదగును. ఆయనయిటుల వ్రాయుచున్నాడు:—

"ఆధ్యాత్మికావశ్యకత స్వాతంత్ర్యవాంఛకు నిబాధమును గల్గించును. భౌతికవిషయము పిదప నాలోచించవలసియున్నది. మనుష్యు నకు జీవిత సంరంభము లో ఆత్మజే నాశత్రులను గల్గియున్నాడు. అశత్రుల నభివృద్ధి గాంచి, యుచిత స్థానమునుబొంద సంపూర్ణావకాశమును గల్గి యుండుట ఆయనకును, జాతికి ముఖ్యవసరము."

ఇచట, జాతియొక్క స్వాతంత్ర్యమునకు ముఖ్యమైన కారణాన్ని నాకు గాన్పించుచున్నది. ప్రజలు స్వాతంత్ర్యమును గల్గియున్నవో మనుష్యునకు గల దేవతత్వశక్తులు అభివృద్ధిగాంచుటకు సంపూర్ణావకాశ ముండును. ఇందులకు తార్కాణము గ, నేను ఆంగ్లేయుడను. నా జీవితము యందు, నాదేవతత్వశక్తులను అభివృద్ధి గాంచుటకు స్వాతంత్ర్యమును అవకాశమును గల్గియున్నాను. ప్రపంచములో నెక్కడకు వెళ్లినను ఆస్వాతంత్ర్యము నాది, అవకాశము నాది, నేను వానిని ఉపయోగించుకొనగలను. ఆమెరికనుడు గూడ నటుల భావింపగలడు. భారతీయుడెటుల భావింపగలడా? లేదు. నేను ప్రపంచములో చాల ప్రదేశములకు వెళ్లియుంటిని. అంతటను సామాన్యముగ, భారతీయులకు స్వాతంత్ర్యావకాశములు తగ్గింపబడినట్లు జూచితిని. యూరోపియనుల కెట్టి యాతంకములును లేవు. అయినను క్రీస్తుచెప్పినమాటలు నిజమే. "మనుష్యులు నీకు ఏమి చేయవలెనని నీకు కోరిక యుండునో నీవును వారియెడ నటులనే జేయుము. ఇదియే ధర్మము. ఇదియే జ్ఞానము" నేను నాశత్రులను అభివృద్ధిగాంచి వినియోగించుటకు ప్రజలు నన్ను స్వతంత్రునిగ జూడవలె నన్నవో, నితరులయెడల గూడ నటులనే యుండవలెనని క్రీస్తుధర్మము దెలుపుచున్నది. టెరెన్సు మాక్ స్వినీ యీకారణాన్ని నే నూచించుచున్నాడు. ఆయన యనుభవము యిండియాలో మనకు తెలిసినదానితో సరిపోవుచున్నది. ఆయన జాతీయస్వాతంత్ర్యమును గూర్చి యిటుల వ్రాయుచున్నాడు:—

"స్వతంత్రదేశములో మనుష్యుడు స్వాభావికముగ స పూర్ణస్వీయాభివృద్ధికి దగిన పరిస్థితులలో నుండును. బానిసదేశములో తద్విరుద్ధముగ నుండును. ఒకదేశము మరయొకదేశమును స్వాధీనముక్రింద నుంచుకొనినపుడు ఆ పరాధీనదేశము నైతికముగను, భౌతికముగను నష్టమును బొందును. దోపిడి చేయబడుటచే భౌతికముగ నష్టమును బొందును. పెద్దజాతి ఉత్కృష్టతను సంపాదించి సర్వోన్నతిని బడయుటకు దురభ్యాసములను పరాధీనదేశములో ప్రవేశపెట్టుటచే నది నైతికముగ ద్రుష్టత గాంచును. ఇట్టి నైతికద్రుష్టత గల్గి దౌష్ట్యము పెరుగును గావున జాతీయపరాధీనత పోగొట్టుకొనుటకు పోరాడవలయును. ఏదైన చెడుగుగలదని తోచినపుడు దానిని తొలగించుటకు పోరాడవలయునే మనమొచ్చెడుగుతో సమన్వయము జేసికొనజాలము. సత్వరిపాలకులు పాలకులలో మంచి నభివృద్ధిజేయుట ధర్మము. దుష్పరిపాలకులు నీచ దౌష్ట్యము నభివృద్ధిచేసెదరు. విర్లాండు చారిత్రమునం దెన్నియో దృష్టాంతములు గలవు."

విదేశాధికారులు అనుగ్రహములను ప్రసాదించు ఆచారము వరుసగ కచ్చు దానినిగూర్చి టెరెన్సు మాక్ స్వినీ దెల్పుచున్నాడు. ఈ అనుగ్రహమును ప్రసాదించుట గుణగణంబుల జూచియు, అంతశ్శుద్ధ చారిత్రమును జూచియు గాక, ఆ విదేశాధికారుల కెంతవరకు సహాయముజేసెనో అనగా ఆదేశములు తమదేశమునకే యెంతద్రోహము జేసెనో దానివై నాధారపడి యుండును. ఆయన యింకను యిటుల వ్రాయుచున్నాడు:—

"మన పాలకులు విర్లాండుకు వెళ్లినపుడు వారు తమ పరిపాలనమునెడ సానుభూతి జూపువారలకు అనుగ్రహములను బిరుదములను ప్రసాదించెదరు. అయితే గొప్పగొప్ప అనుగ్రహములును బిరుదములును గౌరవముగ కార్యనిర్వహణము జేయువానికి గాక స్వజాతినే వంచన జేయువారల కొసంగబడును. గౌరవింపదగినవారలు నీచముగ పరిగణింపబడి యుత్సవము జేయబడుట గమనింపుడు. ఆ దుర్విధికి లోనైన రాజకీయవేత్తయందు సత్స్వభావము గలదు. అది స్వతంత్రదేశములో ప్రార్థనము గల్గి వృద్ధిజేంది యుండెడిది. నిరంకుశాధికారులు వానిదుస్స్వభావము నుపయోగించుకొనుటకే బిరుదము లొసంగెను. ఇట్టి యాకర్షణములవలన అధర్మము తప్పక గల్గును. మనము మనుష్యమాత్రులము మనలో నెవరును దేవతలలేరు మంచిపరిస్థితు లున్నపుడే సత్కార్యములజేయ కష్టముగదోచు

ను. అట్టిది చెప్పములేదుట అవకాశము గల్గియున్నపుడు మనము అధ్యయనము చేసాలగుము

హిందూదేశములో విదేశపరిపాలకుల బంధువలన జాతీయచారిత్రమునందు అధ్యయనము ఇతరచోట్లకు యెక్కువగాలేదు నీలిసిద్ధాంతము ప్రకారము విదేశాధికారులకుండ చాలకాలముండుట జాతీయ విచ్ఛిన్నమున కొక ప్రబల కారణమై యున్నది ఇండియాలో నితర సైతక సంకర మెక్కువగాలేదు. అయినను ఇంకను కాలయాపన జేయుటకు మిలుతేను. విదేశాధికారులు చాల కాలమునుండి భరింపబడెను. అయితే యిండియాలో నీ ధర్మ సంకరముతోపాటు, జాతీయతయొక్క అవినాశము పెరుగుచుండెను. మొఘలు సామ్రాజ్య వివాళమప్పటికే, ప్రతి దొంగకును, రక్తమును గ్రోలువానికిని, దేశాక్రమణవా చిత్రులకును లోబడుటకు అంతకలహములు యేమియు లేకుండ పోయివి. అట్టిదేశాక్రమణవాంధ్రులని యిట్లు యిండియా కంపెనీ మాటనిజమే. అయితే ఆ పరిపాలన వలన యిక్కడ నిలిచిపోయి, అంతః కలహముల నాపివేసెను. అదియే చేసినదాధము. ఇంతియ గాక పాశ్చాత్యదేశమునుండి నూతనభావముల ప్రవేశపెట్టి జాతీయైక్యభావముల సాధ్యము జేసెను. అయినను ఒకలోపము మాత్రము నిలిచియున్నది. విద్యుదులలోపల యిండియాలోగూడ విదేశాధికారములన పాలితులలో ధర్మసంకరము గల్గినది. పెరెక్స్ మాక్ స్వీనీ మరల ఇటుల వ్రాయుచున్నాడు:

“మేము చాలమందిమి అదృష్టవశమున యీ ధర్మసంకరమునకు లోనుగాము అయితే అదర్శముతో మాత్రము మాకు విశ్వాసముపోవుచున్నది. మాకు సానుభూతి లేదు. మాకు కత్తిగలదు. అది వృథాగానుండవలయును. మనమానసము లెప్పుడును ధీమంధరవిషయములకై పరిశీలించుచుండవలయును. అయితే అంతటను, పరాధీనముగు పనికి రానిదేశములో నవి అక్కరకురావు. పరాధీనభావమును నాశము జేయుటయందే స్వాతంత్ర్యవాంఛితార్థముగలదు”.

ఈఅమూల్యపురు అధ్యాత్మములో ప్రతిష్ఠాపాదపను అగవలెనని బుద్ధిపుట్టుచున్నది. అందు మనకు సంబంధించిన అర్థమెంతేని గలదు. అయినను త్వరలో ముగింపవలెను. అయిన యిట్లు చెప్పుచున్నాడు:—

“మాలో ముఖ్యముగ అధ్యాత్మికభావము ప్రేరేపించుచున్నది చక్కనియాదర్శము మమ్మీను కాగ్యపరుల జేయుచున్నది తదనుగుణముగ సంకల్పసక్తి సృష్టమైనదిగ నుండవలయును. విశ్వాదైవ జ్యేష్ఠముగాక దేశమునై ప్రేమ మనలను ప్రేరేపించుచున్నది”

“పరిత్ర విషయమును గోరువారు అందరకును అవసరమగు దానిని కెల్లడిజేయును. మునుష్యుడు జీవించుటకు మానసములకు మనోహరమగు వస్తువులు కొన్ని గాన సంతోషము, జలప్రవాహధ్వని, నూర్వాస్తవయస్సాందర్యము, నూర్వాస్తవయస్సాందర్యము మున్నగునవి కావలయును. ఇప్పుడుపాలిపోయి కృశించియున్న దేశమును రక్తపూరితముగను నుండముగను జేయుటకు మనలను దేశమునిదిప్రేమయే ఉద్బోధించుచున్నది.”

ఇనట గాంధీమహాత్ముని సందేశములకు సాటియైనది నాకు గానించుచున్నది. మనవిరోధులను ప్రేమించి వారిని మన పక్షమునకు ద్రిష్టకొనవలెనని ఆయన యెన్ని సార్లు జెప్పి యుండెను! తుట్టుకుదకు కారాగృహమునకు వెళ్ళుటకుముందు ఆయన ఆవిషయమును స్పష్టముగ విశదపరచెను. గాంధీమహాత్మునితో మాట్లాడినవారు ఆయననోటినుండి ‘ఆనందము’ అనుమాట వచ్చుటను సాధారణముగ గమనించుదురు. బాధానుభవము తాత్పర్యము, భీదలకోతకు పనిజేయుట మున్నగునవి ఆయనతో, జెప్పినపుడు అది ఆనందముగ నుండునని ఆయన చెప్పెను. మునుష్యుడు జీవించుటకు మనస్సునకు ఆనందము గలుగజేయువస్తువు లుండవలెను అని గాంధీమహాత్ము డెప్పుడును సంతోషము, ఆనందమునుగూర్చి చెప్పుచుండును. ఆయన తన నిష్పంధ, నివారణలనే ఆనందమండలముగ భావించెను. ఆయనశర్యతి జెయిలు నుండి నాకు వ్రాసిన ఒక లేఖలో నిటుల వ్రాసెను. “నేనిచట వివాగమువలె నుఖముగనున్నాను” అయిన భావములో నీమాటలను వ్రాయుచున్నాను యిదిగలలో జరిగిన విషయానందముండెను. మాకు పెన్సి యింకను యిటుల వ్రాయుచున్నాడు:—

“నేను ఉపసంహారకవాక్యములను అందరకు తప్పక జదువునటుల జాగ్రత్త వ్రాసితిని. అదిగదముగను తప్పక చదువవలసిందిగనుండును. సారాంశము నుండరముగనుండును మేముస్వాతంత్ర్యముకొరకు పోరాడు చున్నాము. ప్రపంచమునంతట దురభిమానమునకు గాని, స్వాహంకారమునకు

గాని మామారునా రంతి చిద్దగాగాని గొప్పగాగానియుండుటకు పోరాడుటలేదు మాకేమున్నాము అంతరాత్మనుండి గల్గింది. ప్రజ్యేష్ఠత్వముగాని, దేశమునకుగాని స్వాభిప్రదికవకాశము లేకపోవుటచే మేము యిదిపరిత్యజమున్నాము. కావున మేముస్వేచ్ఛనుండవలయును.

“అ దటును సత్యముగ నుంచవలెనని యీ సంకల్పము కొరుచున్నది. ఈభావముతో పోరాడువాడు పోరాడుటకు సిద్ధముగ నుండును. తెలియనిచోట్ల లక్ష్యము జేయబడకను, బైబి తెలిసినచోట్ల అపార్థములకు బాలయ్యెను, వినయ ప్రదేశములలో ధైర్యముగను. గొప్పగొప్పచోట్ల అణగ ద్రొక్కబడకను, ఎప్పుడును మాట్లాడుచును, నిరాశలేకను, కొండిటున్నే హితులను సంతోషపెట్టుచుండును

“ఈకొలదియంది గూడ కష్టములో ముగిసిపోయిరని, అప్పుడు తుదికాలములో అదర్శమాహాత్మ్యము స్థిరపడును. నాకు పడిపోవునకి వారిదేశము వారి భావము దెలిసికొని ప్రబోధము గాంచును. వాటకు భావోత్సాహము గలుగజేసి జీవము బోసిన వాడేవ్యాముజేసిన వాడగును. అయినపడి పోవు సమయమునకు దేశరక్షకుడుగును”

గాంధీమహాత్ముని నిష్పంధనా ర్థము వినిపిస్తుందియు, దీక్షకు విధించినవార్తను విదవ వినిపిస్తుందియు నాకీ వివరమాటలు మనస్సునుండి వదలిపోకుండవచ్చును. విదేశపాలకులు ఆయనను నిర్బంధించి సంకల్పమునుండి కొంతకాలము తొలగించుటవలన గాంధీమహాత్ముడు తనసాతీరతుడు దాయెనని నాకు ప్రబల విశ్వాసముగలదు ఆయన తన దేశములకై కష్టముల బొందవలెనని కోరినకోరిక యీడెరెను. అభావ సాందర్యమే ఆయన యాదర్శమహిమ యనవలయును నిలుచునటుల జేయును:— యంగు ఇండియా

WANTED.
Agents for life assurance work in Northern Circars and Ceded Districts. Only persons capable of guaranteeing business and willing to deposit nominal security need apply to
NARNON BROS. & Co.,
Chief Agents,
The East & West Insurance Co., Ltd.,
169 12 Jones Street, MADRAS

Are you in the Full Glory
OF
Manly Strength
If not, you are in urgent need of radical remedy to regain your strength and Manly Power
TRY BRISHYA JOGA
Prepared on the basis of Makaradhwaj Gold, Musk, etc., in assimilable form.
It Guarantees Results.
It quickly renews VIGOUR and VITALITY and restores power of SUPERB-MANHOOD.
Price one Phial (to last 30 days)
Rs. 6-4. Per V. P. P. Rs 6-10.
THE
Kalpataru Ayurvedic Works
94 Grey Street, CALCUTTA.

వేమన, సంపూర్ణదీపితము : బోధనలు
చిత్రపటములు : సమస్త వివరములు
ఈనాటి వ్యాసుస్థానాధిపతి వేపారామేశ్వరుగారి పీఠికతో, పత్రికలు, పండితులు మెచ్చుచున్నది ఇదివరకు వేమననుగూర్చి తెలియని స్థలము, కాలము, కులము, కుటుంబము, కవనము, పుట్టుక, నిర్యాణము, బోధనలు వివరముగనున్నవి. క్యాలిఫోర్నియా లెండు రు. 2-0-0 లింపు లెండు రు. 1-8-0 పోస్టేజీ కలలు
త్వరపడమొడల ప్రతులు దొరకవు. కమలకుటీరము, మైలాపూరు, మద్రాసు.
శ్రీ త్యాగరాజ హృదయము
సంగీతాభిమానులకు అగత్యముగా కావలసిన యొక్క గ్రంథము.
ఇది సంగీత సాహిత్య విద్వాంసులైన
కె. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారిచే రచియింపబడినది.
ఈ పుస్తకము నుమారు 500 పుటలుగల నాలుగు సంపుటములుగ మంచి శ్రేణికాకేములో ముద్రింపబడి మేలులెండు చేయబడి యుండునది.
4 సంపుటములుగల సెట్టు 1-కి ధర రూ. 16. సంపుటము 1-కి రూ. 4.
మొదటి సంపుటము తయారై యున్నది.
రెండురూపాయలు ముందుగా మా కంపెనీకి పంపి అర్దరూ. రెండవరూ. చేస్తు కొనుపానికి ఒక సెట్టు 12 రూపాయల కిక్కుబడును. తిపాలభిక్ష ప్రత్యేకము.
ఇందలి విషయములు:—చువానీయలగు శ్రీత్యాగరాజ అయ్యంగారిచే రచియింపబడిన కీర్తనములలో 800 కీర్తనములను చక్కబడి వానికి అవతారిక, మూలము, ప్రతిపదార్థము, విశేషార్థములును, రాగలక్షణము, స్వర సాహిత్యములును వ్రాయబడియున్నవి.
(147) ఎమ్. ఆది కంపెనీ, ఎస్. ప్లనేడు, మద్రాసు.
చదివిచూచుడు! మీరు కొనియున్నారా? యోగ్యతాపత్రములు!!

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధాపథముల నేల కొనలేదు ?
1. లోకావయవార కస్తూరిమృతముచే గుణములు నాకును నావద్దకు వచ్చు కొనుటకు అతిత్వప్రకరముగ నున్నది
2. కె. విశ్వాస్ కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవైద్యశాల, 9-41 బాల్గోబజారువీధి రంగూను, బర్రా
లోకావయవార కస్తూరిమృతము జనులకు గలగు సకలవిధ రోగములను పూర్తిగా నాగుచేయును.
250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ. 1-4-0
సారస్వతానవము (బుద్ధిప్రసాదిని)
పిల్లలకు, తరుణులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు బలము నిచ్చు శాస్త్రము.
మొదట దుర్బలము, మరలపు, తలవేడిమి, మలబద్ధకము, అకలిలేకుండటం, కాంతిహీనత, గుల్మము, మూలరోగము, స్వప్నస్థలము, శిశుస్థలము మున్నగువాటిని పోగొట్టి అమితమైన శుద్ధరక్తము నిచ్చుచు బలమును గలిగించును. ఇది మానవకోటికి గొప్ప మర్యాదము. 20 దినముల శాస్త్రముగల బుద్ధి 1 కి రూ. 1-0-0.
మార్కుగమనింపు:—మా కాతాదాడుల సోకార్యమై నాకుగోరుచున్నవద్రాసు, నెం 381 తంబుకెట్టిబిధిలో మా క్రాంతి తరచియున్నాను. తప్పక ఎల్లరు ప్రోత్సాహ మొనగ కోరెదము. వి. వి. అర్జున మద్రాసు వ్రాచినుండి తుంబద్రు.
(301-594) శాశ్వత మెంతాచల పండితులు శ్రీకృతారామవ వైద్యశాల మొనూరు.

దేశీయవార్తలు

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి ద్వితీయోపన్యాసము

కారాగృహమున భవము - ఉద్యోగులు గౌరవముగ చూచుట
అసహాయోద్యమ మంతరించలేదు - స్వరాజ్యము సిద్ధించుట నిశ్చయము

కాంగ్రెసు కార్యాలయమును అలహాబాదుకు మార్చుట

గాంధీమహాత్ముని ప్రశంస - ఒక అంగీకారము లేఖ

పండిత నెహ్రూగారి కారాగృహమున భవము

ఉద్యోగులు సరిగ నాడరించుట

అల్లాబాదులో నెహ్రూగారి ద్వితీయోపన్యాసము
అలహాబాదులో జరిగిన రెండవసారింగనభలో పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు తమ కారాగృహమున భవమును గూర్చి ముచ్చటించిరి. కవిమనరు మొదలు ఉద్యోగులందరూ గూడ నన్న కారాగృహమున గౌరవముగ నే చూచిరి. లక్షోచ్ఛేషాలలో సౌఖ్యకరమగు గదిని వాకిచ్చిరి. వాకిలోటును రాకుండ సౌకర్యముల జరిపిరి. వానిటాలు కలసాలలో ఆదరణ మరింత శ్రేష్ఠముగ నుండెను.

కారాగృహమున అసహాయవాదుల స్థితి

కారాగృహమునం దుంచుడి అసహాయవాద మిత్రులను పరిక్షించుట యను నగరమున ఉద్యోగులు పాలుపరుచు చుండిరిగాని శిక్షాకాలానికి ముగియవరకును కాంగ్రెసు యుద్ధమున చేరని శిక్షితులగు అతని బంధుమిత్రులుగాని పూచీపడినవో నట్టివారిని తక్షణమే కదలివేయుటకు కారాగృహ ఉద్యోగులు సంసిద్ధులుగానుండిరి. అట్టి పూచీకత్తు నిర్దుష్టని శిక్షితుల నేగాక నగరమునం దున్నవారి బంధుమిత్రులను ప్రోత్సహపరచుటకు గూడ ఉద్యోగు లుద్వమించిని వాతో మామోహనలాలను కృపలాలను చెప్పిరి. అసహాయోద్యమ విఫలమైనదను నిందని రాధారము. అసహాయోద్యమ సాధనములలో పట్టించుని తలచిన ఆజ్ఞోల్లంఘనము నింకను ప్రారంభింపనలేదే. అట్టివో దాని హ్యవసానము కేలకుండ నసహాయోద్యమ విఫలమైనదని ఎటుల నుడువగలరే? అసహాయోద్యమము నశించినదను దుఃఖిప్రాయమును మిర్యారును పెట్టుకొనవలదు. స్వరాజ్యభవమును మనచేతులతో మనము కట్టుకట్టిభాగ్యము లభింపకపోవుట యొకవేళ కటస్థించిన మన కల్యములచే నిండిన దృఢములకు పునాదులమైన గంభీరమగు స్వరాజ్యసాధనము తప్పక నెలకొనగలదని మిరు దృఢముగ నమ్ముదగునని పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారునుడిచిరి.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘకార్యాలయము

అలహాబాదుకు మార్చుట

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి ఆదేశము

కాంగ్రెసు కార్యదర్శి పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు కారాగృహమును లగుటచే వారి ఆదేశము ప్రకారము కాంగ్రెసు కార్యాలయము బొంబాయినుండి అలహాబాదుకు మార్చబడెను.

* * *

గాంధీమహాత్ముని యుద్ధము

జాతి ద్వేష విరహితము

ఎఫ్. ఇ. జేమ్సుగారి లేఖ

కలకత్తాలో హిందీభాషయందు ప్రకటింపబడుచున్న భారతమిత్ర యను దినపత్రికకు కలకత్తాలో క్రైస్తవ యువజన సంఘ మందిరమునుండి ఎఫ్. ఇ. జేమ్సుగారి ను నాంగ్లేయుడు గాంధీ శిష్యునినియు (జూను 18) యీ లేఖను వ్రాసెను. గాంధీమహాత్ము డీక్లామను వారిలో శ్రేష్ఠతముడు; గాన నట్టి పురుషులకు తంతుని గూర్చి వ్రాయుటకు నాకు చాల సంతోషము కలుగుచున్నది. ప్రస్తుత పరిస్థితులను గూర్చి నిదానముగను శాంతముగను ఆలోచించిన వారందరూ నాతో నేకీభవించుట శిశ్యము. మహాత్ముని రాజకీయాభిప్రాయము లెట్టివైనను వాని నెల్లరు నామోదించి జాలకపోయినను మహాత్ము డభిల ప్రపంచవాసులచే ప్రేమింప

బడుటయు గౌరవింపబడుటయు పుణ్యక్షేత్రము డను సత్యమును మూలమెప్పుడును కాదనజాలరు. మహాత్ముని కార్యదీక్ష, ఆపాకగణ, అత్యధ్యుక్తి విషయసంపద, ఘనమగు మర్యాద, ధారాళప్రసంగము, ప్రశంసనీయుమగు సౌమ్యత్వము, ప్రముఖ నిష్కాపట్యము, మున్నగు సుగుణములతో మహాత్మునియందు మూర్తిభవించెనని యొప్పుకొనక తప్పదు. ఈ సుగుణ సంపదయే ఆతనికి జన్మదారభూతమైన వ సంఘనాయకత్వము నకర్పిత నొసంగెను. ఒకటి రెండేండ్లలో మహాత్ముడు దేశీయుల భావములను పూర్తిగా మార్చి నొందింపగలిగెను. దేశీయులు మరల వెనుకకు పోవాలరు. ఒకవేళ నట్టిదుర్గతి కలుగవలసి వచ్చినను పెక్కేండ్లకు పిమ్మట గాని యిలావున నట్టిదేదీయను జరుగదు. ఆధోగతికి పాలైన జాతి నాతడు దుర్దైవముగ ముగియజేసెను. అత్యగౌరవమును పూర్తిగా మరచి పోయిన వీరలకు మరల నాత్మగౌరవమును నేర్పెను. వారి కితడు మాత్రమే సంకేతమును బోధించెను. అతనిబోధనలలో జాతి ద్వేషమావంతయులేదని అంగీకరించుటకు నేను నిష్కర్షగా తెలుపగలను. ప్రేమశ్రేష్ఠమును మూలాధారముగా గొని సకలప్రపంచమును మరల సంఘటించుటయే అతని సంకల్పమని ఆకస్మికభవలవలక స్పష్టమగును. నిరసనమునకు పశుబలముతో గూడిన దౌర్జన్యమునకు నత డెన్నడును తావియ్యనేలేదు. అతడు ద్వేషనిరసన పశుబల దౌర్జన్యములను త్యజించి, ప్రేమను, సహేతుకవాదమును, మంచిమాటలచే బోధించుటను సాధనములుగా నైకొనెను. ఇప్పుడు మహాత్ముడు ఘోరపాలయం దున్నాడు. శిష్టుకాలమున గాంధీ మహాత్ముడు కారాగృహమునందు కావలెను. భరతఖండ మంతటినే నడుపబడి స్వాతంత్ర్యమును బడయవలెను. అట్లు స్వతంత్రతప్పడనైన భరతఖండము ఆహింసాప్రేమాత్యయను ప్రపంచమున కంతకును బోధించి అఖిల ప్రపంచము నుద్ధరింప వలెనని ఎల్లవారును కోరుచున్నారు.

ఎఫ్. ఇ. జేమ్సు.

గాంధీ - ప్రపంచ నాయకుడు

ఖద్దరువ్యాపకము

బొంబాయిలో గాంధీ పుణ్యదినోత్సవము

గిర్గాంతుండల కాంగ్రెసుకుమిటీ యజమాన్యముక్తింద గాంధీ పుణ్యదినోత్సవమును జరుపుటకు గత ఆదివారము సాయంకాలము మార్వాడీ విద్యాలయమునందొక బహిరంగసభ జరిగెను. "సోషలిస్టుభారత్" పత్రికాసంపాదకులగు డి. నటరాజగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. సభ ముగియుట పూర్వము నటరాజగారు రిట్టుప్రక్కనివిరి:-

కాంగ్రెసు ఉద్యమాభిప్రాయము స్వరాజ్యసిద్ధిని బడయుట అయినయెడల తమ కా ఉద్యమమునందు సానుభూతి యుండెడిది అని వంగరాష్ట్రపు ప్రాత గవర్నరు రొనాల్డుషే ప్రభువుగారిటీవల అంగ్లజేతములో పలికిరి. డేజీనే అంత ప్రధానమైనదికాదు. కాంగ్రెసు ఉద్యమాభివృద్ధికి మూలకారణ మాంగ్లేయుని ద్వేషించుటయే అని, అతడు చెప్పియుండెను. ఇది సర్వాబద్ధమని నేను రుజువుచేసెదను. గతపర్యాయ మిచ్చట సంతాపకరమగు అల్లరులు జరిగినప్పుడు నేను ముగ్గురు నలుగు రాంగ్లేయులను గాంధీ మహాత్మునిగద్దకు పిలుచుకొని పోతిని. వారిలో నొకరు మహాత్ముని ఆసేక ప్రశ్నలడిగి కట్టపడటం ఈదేశములో నాంగ్లేయుల స్థానమెదియని అడిగెను. ఈప్రశ్న నడిగినప్పుడు మహాత్ము డీప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరము నొసంగినప్పు డచ్చట ముగ్గురునలుగు రాంగ్లేయు లుండిరి. మహాత్ము డిట్లు చెప్పెను.

"అంగ్ల సామాజ్యముగా నుండుట నాకు ఇష్టమే. ఒక్క అంగ్లేయుడైనను భారతదేశమును విడిచిపో వలెనని నేను కోరను. వారు మాతోచేరి మామిత్రులవలె నుండవలెను గాని మాకంటె గొప్పవారమని తలచు చుండరాదు." గాంధీ మహాత్ము డీ ప్రత్యుత్తరము నిచ్చినప్పు డచ్చట కొంద రాంగ్లేయు లుండిరి. గాంధీ మహాత్ముడు పరచాతులను ద్వేషించ వలసినదని కాంగ్రెసు సిద్ధాంతముగ చెప్పలేదు. రొనాల్డుషే ప్రభువుగారి నిందారోపణము సత్యమూర మైనది. అని నేను తీవ్రముగ బయటపడి యున్నది.

వాతావరణస్థితి

1922-వ సంవత్సరం జూలై 21-వ బుధవారము.

జిల్లా ముఖ్య కారములు	అల్లసానిగూడెం x 24 x 24	అల్లసానిగూడెం x 24 x 24	కర 24 x 24	పల్నెల్ 1-వ తేది నుండి	పల్నెల్ 1 తేది నుండి
విక్టోరియా పార్క్	84.5	70.1	0.30	20.58	...
పోర్టు థేరు	86.8	77.8	...	160.9	1.71
స్టీపురు ద్వీపము
దైవండు ద్వీపము	86.9	81.2	...	10.80	6.22
పొగారు ద్వీపము	88.9	78.5	0.89	29.6	18.27
గోపాలపురం	88.8	82.4	...	4.00	0.67
భారాపురం	82.2	71.0	0.17	2.44	2.49
నికాబట్టుము	95.5	81.1	...	0.94	2.61
కాకినాడ	96.6	80.1	...	1.0	1.09
చుచిరీపట్టుము	96.3	77.2	0.02	2.16	1.10
గుంటూరు	96.7	78.8	1.12	8.10	0.55
తెలూరు	101.4	77.1	0.03	1.58	0.56
మద్రాసు	57.2	77.4	0.15	1.71	0.44
కడపూరు	94.4	8.8	...	0.59	0.12
నాగపట్టుము	97.0	79.0	...	1.67	0.85
పొంబయ్	92.6	80.7	0.03	0.08	0.07
ట్రెంకోమరీ	92.4	78.3	...	2.27	...
కోల్కత్తా	86.6	76.1	0.27	5.84	0.98
తరువేంద్రము	79.8	74.7	0.06	5.75	4.40
కోచ్చిన్	79.8	73.6	0.99	10.57	10.41
కాలిక్టు	81.4	74.3	0.61	8.84	17.79
మంగళూరు	81.1	72.6	1.88	16.21	11.72
మెరకార	70.2	61.8	0.5	8.72	9.81
కారవార్	83.6	74.0	0.66	22.49	5.72
గర్నగి	79.4	73.1	0.49	16.51	...
బొంబాయి	81.5	76.4	4.08	12.84	0.41
వైదాబాద్	91.4	71.4	0.11	1.84	1.50
రైచూరు	91.8	68.9	0.05	1.74	0.76
అనంతపురము	94.9	76.1	...	1.28	0.15
లక్నో	93.3	76.2	...	0.09	1.40
కర్నూలు	90.6	75.4	...	0.61	1.26
కడప	94.4	74.9	0.24	1.88	0.67
హస్సాన్	88.0	64.8	...	0.28	2.97
తెంగుళూరు	81.8	64.8	0.12	2.67	0.24
కొడెకనూర్	65.2	53.3	0.88	8.7	0.17
ఉదకమండలము	64.5	52.7	...	2.84	8.09
కోయంబట్టురు	87.0	71.6	...	0.26	1.10
యెలూరు	95.0	79.6	...	8.98	1.91
కలము	90.7	78.8	0.21	4.82	2.06
తిరుచనాపల్లి	97.9	80.0	...	0.60	0.87
తరువేంద్ర	98.2	78.8	0.06	0.82	0.17
చుచిరీ	94.1	75.5	...	2.77	1.89
తిరువత్తూరి	0	0.55

అన్ని ప్రదేశములందును మబ్బులు అధికముగ నుండెను. పశ్చిమతీరము మైదులందు అర్ధాగ్రత మామూలుగ నుండెను. పర్యతప్రాంతములందు తక్కువ మిగిలిన ప్రదేశములందు తక్కువ మిగిలిన ప్రదేశములందు అధికము. సర్కారులు పర్యత ప్రాంతములందు వేడిమి అధికము. దక్కనునందు వేడిమిలో మారులులేవు. మిగిలిన ప్రదేశములందు తక్కువ.

వాతావరణపరిస్థితులందు యెక్కువ మారులు లేవు.

ఎస్. ఆర్. యు. సామూరు.

వాతావరణ కార్యములు

మూర్తి సత్యాగ్రహము.

ఇంక 14 మందికి శిక్షలు.

పూనా, జూలై 17:- పాడుకండవరగతి మేజిస్ట్రేటు 14 మంది సత్యాగ్రహ వాలంటీర్లకు గత బుధవారము శిక్షలు విధించెను. 13 మందికి చెరికమానము కలిపి, ఒకనికిమాత్రము ఒకమానము విడిచివేయించబడెను. రెండే, సతే, దేవారిగారలు మువ్వరు తామునిర్దోషుల మనినాదించిరిగాన, వారిమీదికినలు 19 వ తేదీని విచారింపబడును. సతారావాస్తవ్యులగు కరాండికారు, పరంజిపెగారలు సతే, దేవారిగారల పక్షమున కేసులను వాదించుచున్నారు. (బొంబాయి ప్రావింట్.)

హిందీ ప్రచారము

క్రొత్త వార్తలు

వాప్రాధాన్యమును సారము, ప్రయాగలోని హిందీ సాహిత్య సమ్మేళన కార్యాలయమును మే 23, 24 తేదీలలో నొక సభ జరిగెను. దక్షిణములో హిందీ ప్రచారము పెట్టు జరుపవలయునని యాలోచించి ఈక్రింది తీర్మానములు ఆంగీకరింపబడెను.

౧. దక్షిణభారతములో హిందీ ప్రచారమును బాగుగ జరుపుట కొరకు దక్షిణభారతము రెండుభాగములుగా విభజింపబడవలయును (౧) ఆంధ్రభాగము (౨) తమిళ మలయాళ భాగము.

౨. ఒక్కొక్క భాగమునకును ప్రత్యేకముగా కార్యాలయములు ఉండెను. ఈ కార్యాలయములు ఆయాభాగములలో హిందీ ప్రచారములు చాల ఉత్సాహముతో జరుపవలయును.

౩. ప్రతిభాగమునకును ఒక్కొక్క కార్యదర్శి ఏర్పరచబడును. ఆ భాగములో హిందీ ప్రచారము జరుపుటయు, దేవులను చీకట్లు చేయుటయు నతనిపని.

౪. ప్రస్తుతము మద్రాసు కార్యాలయమువారి దగ్గరనుండు భవనముండి ప్రతిభాగమునకును ౧౦౦౦ రూపాయలు ఆహారాధనమునుండి మార్గశీర్ష మాసమునకు కాలసిన ఖర్చుకొరకయ్యబడును. ఖర్చుకు కాలసిన ఇతరదేవులను కార్యదర్శి ప్రచారముల సహాయముతో కనూలు చేయవలయును.

౫. ఇదివరకు రాజమహేంద్రవరములో నాంధ్రుల కని యుండిన ఆశ్రమమువలె తమిళ, మలయాళ, కర్నాటక ప్రాంతములలోని వారలకని తెలుగుదేశపు హిందీ ప్రచారాశ్రమమును ౧౦౦౦ రూపాయ లిచ్చబడును.

౬. ప్రస్తుతము రాజమహేంద్రవరపు హిందీ ప్రచారాశ్రమమున నభ్యసించువారలకు తమంతట తాము ఆభ్యసించుటకు కాలసిన హిందీ తెలిసినందున నిపుడు ఆశ్రమమున ఉపనవ్వును. అందులో నభ్యసించు విద్యార్థులకు పెట్టంబయ్యుట ప్రచారకపరిక్ష అను పరిక్ష జరుపబడును. ఇతరులకూడ ఈ పరిక్షలో చేరవచ్చును. పరిక్షలో కృతార్థులైనవారికి యోగ్యతా పత్రము లివ్వబడును. ఆ పత్రములపై నప్పుడు వారు ప్రచారములుగా నియమింపబడుదురు.

౭. దక్షిణభారతములోని సమస్త హిందీ ప్రచార కార్యమునకును అధిపతియై యుండును.

౮. శ్రీ వ్యాపీశేత శర్మగారు హరిహర శర్మగారితో కూడ మద్రాసులో నుండురు. వారు పరిక్ష పుస్తకప్రకాశనము మొదలగు పనిని చూచుకొందురు.

౯. మద్రాసులోని కార్యాలయము ఈరెండు భాగములను నిర్వహించు ప్రయాగ కార్యాలయమునకు జవాబుదారిగా నుండును.

౧౦. ప్రయాగ కార్యాలయము వారు ఏర్పరచు నియమానుసారము కార్యకాని సమితి పని జరుపవలయును.

౧౧. ఆంధ్రప్రచార కార్యాలయమునకు శ్రీరాంభగోపా శ్రీ వాస్తవగారు కార్యదర్శియై యుండురు. తమిళ కార్యాలయమునకు కార్యదర్శి త్వరగా ఏర్పరచబడుదురు. మదరాసు, } వారిహర శర్మ.
20-5-22.

నెరంపూరు నగరమందలి భారత జనపనార కర్మాగారముల క్యాకులు 8000 మంది 20 వ తేదీ ఉదయము సమ్మేక జ్ఞిరి. తమబత్తెముల నూటికి 25 చొప్పున హెచ్చింపవలెనని వారు కోరిరి. ఇంతవరకు అల్లరు లేదు జరుగలేదు.

మద్రాసు కార్యరేషను

నిన్నటిదినము సాయంకాలము రిప్పును భవనమునందు మద్రాసు కార్యరేషన్ సభ్యులు సమావేశమైరి. ౧౪. పి. త్యాగరాయశెట్టిగారు అధ్యక్షులు వహించిరి. వాదాపు 80 మంది కాన్సిలర్లు సభకువచ్చి యుండిరి. ఆరోగ్యస్థానిక సంఘసభ్యులగు డాక్టరు స్వామినాథుగారు మూడుసభలకు వరుసగా రానందున వారిపేరు తొలగింపబడెను. సదస్సుబాదుషా గారి ఉపసాదనము ననుసరించి వీరు తిరుగ స్థానిక సంఘసభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

ఒక కేసు

కడచిన సంవత్సరము జానువారమున మాసికంపెనివారు కొకేసుచేసినట్లు నున్న తమ కార్యాలయమున ఒకవైపు లెను చేసి అందులకొక అవరణము కట్టియుండిరి. ఇందులకు 8948 రూపాయలు ఖర్చుఅయిన దనియు, జనవరి 23-న తేదీ నుండి నూటికి తొమ్మిదివరకు కడ్డితోనూడ అసలుమొత్తమును కార్యరేషను వారు చెల్లించవలయునని మాసికంపెనివారు సాలిసిటర్లు కేసు అందు పార్టుండివారి ద్వారా కార్యరేషనువారికి నోటీసు పంపియుండిరి ఈవిషయము సభయందు చర్చకు లేబడెను. మాసికంపెనివారు యాక్రిందివగతులను కోరిరి కమిషనరు తెలిపెను (1) ఆప్రదేశమునకుచుట్టు కార్యరేషనువారు అవరణము కట్టనలెను. (2) కట్టడము ముగిసిన పిమ్మట దానినికంపెనివారి స్వాధీనము చేయవలెను. (3) ఈసందర్భమున ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను ఆస్తి మాన్యుకొనుటకు అగు ఖర్చులను కార్యరేషను వారు భరించవలెను. భూమిని కంపెనివారికి మాన్యుట మాత్రము సభవారు అంగీకరించిరి.

ఒక సందును మూసివేయుట

కార్జిటవునులో మూడువీధి జవాంగీరువీధి వర్షమున్న చిన్న సందున మాసికంపెనివారును అచ్చట న్యూస్పెస్సెఅధికముగ జరుగుచున్నదనియు కమిషనరుగారు చెప్పిరి: ఖాజువాదరు ఉస్మాను తడికాచలం శెట్టిగారు యీ నూచనను బలపరచిరి. టి. వరదరాజులు నాయుడుగారు యీ సలహాను ఆక్షేపించిరి. కడపట కమిషనరు గారి సలహా ఆధిక సంఖ్యాకులచే ఆమోదింపబడెను.

పుట్టగరము నీటిసప్లయ

పుట్టగరము గ్రామముల ఉపయోగాగ్ధమై ఒక కోనేరు కట్టవలయుననియు, అందులకు కాలసిన నీటిని మద్రాసు కార్యరేషను వారు సప్లయచేయవలయుననియు, ప్రభుత్వమువారిచ్చిన గ్రాంటులో కార్యరేషనువారివద్ద నిలువయున్న 11620 రూపాయలు ఇందుకొరకు ఉపయోగించవలయుననియు, నైవాజేట జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు ప్రభుత్వము వారిని కోరియుండిరి. ఈ సలహాను ఆక్షేపించుచు రెడ్ హిల్స్ నీటి యాకోనేటికి సప్లయచేయుట ముక్తము. కాదనియు, నిలువయున్న గ్రాంటు మొత్తమును తిరుగ నిచ్చివేయవచ్చుననియు కమిషనరుగారు చెప్పిరి. కమిషనరుగారి సలహాను భక్తవత్సలనాయుడుగారు ఆక్షేపించిరి గాని కడపట కమిషనరుగారి సలహా ఆధిక సంఖ్యాకులచే నామోదింపబడెను.

జి. యన్, అయ్యరు పతనమందరము

జి. యన్. అయ్యరు పుస్తకభాండాగారము పతనమందినను నిర్మించువిషయమై కార్యరేషను వారు ఆలోచించి ఇందులకు తగుసలమును నిర్ణయింపవలయు నని స్థానిక సంఘము

వారిని కోరియుండిరి. తిరుగిక్కేటిలో వైకాపుస్కోటా, వీరరాఘవ మొదలి వీధి కలియజేయునను ప్రదేశమున యీ పతనమందరభవనము నిర్మింపవలయునని స్థానిక సంఘమువారు సలహా ఇచ్చిరి. ఈ సలహా ఆమోదింపబడెను.

ఎల్క్వి కలు ఇంజనీయరు

ప్రస్తుతము తాత్కాలికముగ పనిచేయుటకు నియమింపబడిన ఎల్క్వి కలు ఇంజనీయరు వారి కార్యాలయోద్యోగులను ప్రస్తుతపు జీతములపైననే పర్యవేక్షించేయవలయునని (మన్యు)స్థానిక సంఘమువారు సలహా ఇచ్చిరి. ఎల్క్వి కలు ఇంజనీయరునుమాత్రము ఖాయపరచి ఇతర ఉద్యోగులను పెంపకరిస్తావుననే యుండుట యుక్తమని కమిషనరుగారు అభిప్రాయపడిరి.

750 రూపాయల జీతములపై ఎల్క్వి కలు ఇంజనీయరును ఉంచుకొనుటకు మనశ్చిక్తి కలరా అని డాక్టరు కమాతు గారు ప్రశ్నించిరి. ఎల్క్వి కలు ఇంజనీయరుగ పనిచేయుచున్న కృష్ణ స్వామిశెట్టిగారు ఇంగ్లాండునందు చాలకాలము పరిశ్రమ చేసి రినియు ఈవిషయములందు చక్కని అనుభవము లలవారనియు, వారిని ఖాయపరచుట యుక్తమని తిరువల పిల్లెగారు చెప్పిరి. కొంతచర్చ జరిగినపిమ్మట మొదటితీర్మానము ఆమోది. పబడెను

మునిసిపలు పరిపాలనము

డాక్టరు అశీరాద్ నాదారుగా రీక్రింది తీర్మానము పాదించుట.

“ప్రస్తుతము మునిసిపలు పరిపాలనమునకు సంబంధించిన నివరములు ప్రజలకు కొంచముకూడ తెలియదు కావున మునిసిపలుచట్టములందలి పన్నులు విధించుటకు సంబంధించిన ముఖ్య నిబంధనలను తెలుగు, అరబును భాషాంతరీకరణ మొనర్చి అచ్చుత్తించి స్వస్థవెలకు వికయించవలెను.”

హిందుస్థానీ భాషయందుకూడ తర్జుమా చేసిపంపించుట యుక్తమని జి. నాగయ్యస్వామిశెట్టిగారు చెప్పిరి. ఈ ప్రయత్నములను ఉచితముగ పంచిపెట్టవలయునని స్వామి వెంకటాచలంశెట్టిగారు సలహాఇచ్చిరి. పుస్తకమువెల వైసాకన్న మించ కూడదని తనికాచలంశెట్టిగారు రాక సహజ ముపపాదించిరి. సవరింపబడిన తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

ఒక క్రొత్తవైద్యశాల

వజ్రభాజ్ గార్డును వాస్తవ్యుల ఉపయోగాగ్ధమై ఒక వైద్యశాల అచ్చట స్థాపించవలయు ననియు 1922-23 సంవత్సరపు బడ్జెటునందు ఇందుకొరకు కొంతమొత్తము ప్రత్యేకించవలయు నని డాక్టరు అశీరాద్ నాదారుగా రాక తీర్మానము పాదించిరి.

ఈ తీర్మానము సభవారిచే ఆమోదింపబడెను.

ఇప్పటికి రిక్తి గంటలయ్యెను. సభ ఆపుదల చేయవలయునని తనికాచలంశెట్టిగారు రుపపాదించిరి.

ఈ ఉపపాదనము ఆమోదింపబడినది తిరుగ రాబోవు మంగళవారము సాయంకాలము సభ సమావేశ మగును.

(3081) "కత్తికట్టలు"

వైద్యకత్తి గల్గి గజము పొదుగు గలవి. సాగనైనవి.

1-కి రూపు 4-కి 8-0.

డబ్బు కొనువారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్టేజిఖర్చులువేత

వలయువారు అద్దరుతో ఒకరూపాయి అడ్వాన్సు

పంపవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో

కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc.

వెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

టెలిగ్రాఫిక్ అడ్రెసు: "ఇండస్ట్రీస్" వెద్దాపురం.

POLINES

GONO MIXTURE

18 సంవత్సరముల నుండి చాలప్రసిద్ధి జెందినది.

బొవధము గోరేయ మొదలగు అన్నివిధములైన

ములకు గ్యారంటీగా చెప్పబడినది. ఇది నువనసిద్ధమైన

విసమాలికలచేత మాత్రమే తయారుచేయబడినది. ఒక మో

తారు నేవించిన ఉపకరణము ఇచ్చును. 12 గంటల కాలములో

వ్యాధిని ఆపును. అయిదు గోజులలో వ్యాధిని నిర్మూలము చే

యును. ఇంతకు మించి వ్రాయబనిలేదు. ఒక సీసామందు తెప్పిం

చుకొని నేవించినపిదప గోగులకే అనుభవముమీద గుణమును

తెలియగలదు. పోస్టుచార్జితో సహా బుడ్డి 1 కి రు 8-7-0

రెండింటికి రు 6-10-0 మూడింటికి రు 9-12-0 మాత్రమే.

[8458] ఉత్తరములు యంగ్లీషులో వ్రాయుట యుచితము

D. polines & Co.

Chemists, No. 5 Hanuman Roy Lane

Calcutta

పాండు రోగము

జ్వరములు

నెట్టవల్ల

టానిక్ వైన్

నిస్త్రాణ

బలహీనత

డబ్ల్యు.స్మిత్ అండు కో., (లిమిటెడ్) మౌంటురోడ్డు, మదరాసు.

W. E. Smith & Co., Ltd, Mount Road Madras.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ జూన్ నెల 21-వ తేది

బుధవారము

ఆంధ్ర దేశము - ఖద్దరు

శ్రీ॥ ఉద్ధత దాత్య నాత్మానం నాత్మాన మహానాయకే
ఆత్మైవ హ్యత్మైకో బంధు రాత్మైవ కిపు రాత్మయః॥

ఆంధ్ర దేశము ఖద్దరునిర్మాణమునందు జూపిన చాకచక్యము నిందాస్తోత్రములకు గారణంబై నది. గాంధీమహాత్ము డసహాయోద్యమారంభమునుండి యును రాటపురేశ్వరి ఖద్దరుప్రభావమును ప్రతిపాదించినను విజయవాడనిర్మాణవిధానము ఖద్దరునకు ప్రాముఖ్యత నొసంగినది. ఆంధ్రులు విజయవాడ సభాసంతకము మహాత్ముని యాదేశానుసారముగ ఖద్దరునిర్మాణమునకును ధారణమునకును బరమోత్సాహముతో బానుకొని అసహాయోద్యమ వ్యాపనమును జేయగలిగిరి. విజయవాడనామము భారతదేశమునం దంతటను వ్యాపించినది. విజయవాడ ఖద్దరునకు ముఖ్యస్థానముగ బేరొందినది. వివిధప్రాంతములవారును విజయవాడనుండి ఖద్దరునుకొని వ్యాపారమునుజేయుట కారంభించిరి. విజయవాడయందు ఖద్దరు దుకాణములు శరవరం పరలుగ బుట్టినవి. వైశ్యులు బ్రాహ్మణులు ఖద్దరు బట్టలకొట్టను బెట్టి స్వదేశాభిమానమునకు ధనార్జనమును జోడించి మంచిలాభమును బొందుచుండిరి. బొంబాయివర్తకులు స్వయముగ విజయవాడయందు ఖద్దరుదుకాణములనుబెట్టి బట్టల నెగుమతి చేయుచుండిరి. బొంబాయివర్తకులు మిల్లునూలును తెప్పించి తుని వారంగలు పొందూరు మొదలగు స్థలములందు బట్టలను నేయుచి మాయఖద్దరును వ్యాపింపజేసి ధనము నార్జించుచుండిరి. ఆంధ్ర దేశమునందలి వర్తకులును బొంబాయివర్తకుల మార్గము నవలంబించుచు మాయఖద్దరును నమ్ముచు లాభమును బొందుచుండిరి. విజయవాడయందు దవలంబించిన మార్గము నె ఇతరప్రాంతములవారును నవలంబించి ధనార్జనమును జేయుటకు గడంగిరి. ఆంధ్రపత్రికయందు మోసమును వర్ణించుచు లేఖలప్పుడప్పుడు ప్రచురింపబడినవి. విజయవాడయందలి కాంగ్రెసుసంఘమును ఇతర కాంగ్రెసుసంఘములును బట్టలను పరిక్షించి శుద్ధమైనఖద్దరును బంపుట కేర్పాటులను జేసినను బొంబాయి వర్తకుల వ్యాపారలోభమువలనను నితర వర్తకులలోభము వలనను నీ యేర్పాటులు బాగుగ నెఱవేరుటకు పిలుగలుగలేదు. బొంబాయి వర్తకులు వేలరూప్యముల వస్త్రములను గొని కాంగ్రెసుసంఘములను ప్రమాణపత్రముల నియ్యమని నిర్బంధించుచుండిరి. తుద కాంధ్రదేశపు ఖద్దరు కలితీఖద్దరును నపఖ్యాతి గలిగినది. పనిని జేయువారలె నిందాస్తోత్రములకు చాలగుట సహజము. ఏమియును చేయకను నూరకుండువారల కేప్రమేయమును గలుగదు. ఆంధ్రదేశమునందు ఖద్దరు నిర్మాణమునకు విశేషావకాశము లుండుటవలననే మోసమునకును నిందలకును శనకాశములు గలిగినవి. ఇప్పుడైనను నీయవవాదములను బోగొట్టి ఆంధ్రదేశపు ఖ్యాతిని గాపాడుకొనుటకు నాయకులు వర్తకులు ప్రజలు ప్రయత్నించవలసి యుందురు.

ఖద్దరు వ్యాపనము

స్వరాజ్యమునకు ఖద్దరు వ్యాపనము మూలాధార మని జాతీయనాయకు లంగీకరించుచు వ్యాపనమునకై పాటుపడుచున్నారు. అస్సాము బీహారు పంజాబరాష్ట్రములు దధికవ్యాపన ముండియున్నను కేసించిన రాష్ట్రములకంటెను నాంధ్రరాష్ట్రమునందు ఖద్దరు వ్యాపన మధికముగ గలదనుట నిర్వివాదాంశము. ఆంధ్రదేశమునం దేప్రదేశమునకు బోయినను ఖద్దరు ప్రత్యక్షముగ గోచరంబగుచున్నది. ప్రజలు సుభాషుభకార్యములందు చేతనూలుబట్టలను ధారాళముగ వాడుచున్నారు. ప్రత్తిపంట రాటములు మగములు ప్రజాశీలము ఖద్దరువ్యాపన కనుకూలముగ నున్నను ఖద్దరువ్యాపకము దగినరీతిని జరుగుట లేదు. ప్రత్తియెగుమతియగుచున్నది. రాటములు మూలపడియున్నవి. మగములు మిల్లునూలుకు వినియోగపడుచున్నవి. ప్రజాశీలము పరావలంబనము నవలంబించినది. కాని ఈ పరిస్థితులు సులభముగ మారగలవని గతసంవత్సర వ్యవహారములు విశదము చేసినవి. ఒక సంవత్సరము లోపలనే సన్నబట్టల కభ్యాసపడిన ప్రజలు రాటములను నెలకొలిపి ముతకబట్టలను గట్టుట కుపక్రమించునపుడు ప్రజాశీలమునందు గలిగి. మార్పును ఖద్దరు వ్యాపనమును సువ్యక్తము లగుచున్నది. ఆంధ్రదేశమునందన్నిప్రాంతములందును ఖద్దరు నిర్మాణము సులభ సాధ్య మని వ్యవహారానుభవమువలనను విశదమగుచున్నది. రాటములమీదను పొందూరు సన్ననూలును వడకగల స్త్రీ లాంధ్రదేశమునందు చాలమంది గలరు. వ్యవసాయవృత్తియే ప్రధానమైన రాష్ట్రమునందు రాటములవాడుకను ప్రజలు విడువకను వ్యాపింపజేయుట సుకరము. ఆంధ్రదేశమునందు ఖద్దరు నిర్మాణమునకు గల యవకాశముల నిపుడు స్థాపించిన ఖద్దరుసంఘములు విశదము చేయుచున్నవి. రాజమహేంద్రవరము, ఏలూరు, గుంటూరు, నెల్లూరు, ఒంగోలు, కర్నూలు, తాడిపత్రి, కాకినాడ మొదలగు పట్టణములందు రూ 50,000 మూలధనముతో ఖద్దరు నిర్మాణసంఘములు స్థాపింపబడినవి. బందరు, కవులవరము, అంగలూరు మొదలగు ప్రదేశములందు ఖద్దరుపని బాగుగ జరుగుచున్నది. కవులవరమునందలి జాతీయ నేత పరిశ్రమాలయమువారి నేతవరకును రూ 15,960 లను అంగలూరు గాంధీ నేతపరిశ్రమాలయమువారు రూ 10,000 లను వ్యయము చేసిరి. బందరునందు ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలయందు ఖద్దరు నిర్మాణమునకు రూ 25,000 లు వ్యయము చేయబడినది. తాళ్లూరి శ్రీరాములుగారు కవులవరమునందు రూ 20,000 లను వ్యయముచేసి ఖద్దరుపరిశ్రమాలయమును నిర్మించి కార్యారంభమును జేయుచున్నారు. బ్రహ్మపురము, విజయనగరము, కాకినాడ, రాజమహేంద్రవరము, పెద్దాపురము, నరసాపురము, భీమవరము, ఏలూరు, బెజవాడ, తెనాలి, హన్మారు, మంగళగిరి, మాచెర్ల, గుంటూరు, ఒంగోలు, నెల్లూరు, కనిగిరి, తాడిపత్రి, నంద్యాల, కర్నూలు మొదలగు స్థలములందు వేలకొలది రూప్యములు ఖద్దరు నిర్మాణమునకు వినియోగింపబడినవి. దేశమునందంతటను వందలకొలది గ్రామములందు చేతనూలును వాడెడి మగములు గలవు. ఆంధ్రదేశ పరిస్థితుల నభివృద్ధిచేయుట కవకాశములు విశేషముగ నున్నను ద్రవ్యాభావముచేతను నిర్మాణాభావముచేతను, పని తగినరీతిని జరుగుటలేదు. లక్ష్మీ తీర్థావము ననుసరించి ఆంధ్రదేశము ఖద్దరునిర్మాణమునకు యావచ్చుకీని వినియోగించుటకు ఫమ

య మాసన్నమైనది. ఆంధ్రదేశమునందు ఖద్దరు నిర్మాణమునకు వలయు నుత్సాహము సాధనసంపత్తియును ప్రబలియున్నను ధన మవసర మని శ్రీయుత ప్రకాశం పంతులుగారికి చేరిన దరఖాస్తులు విశేషము చేయుచున్నవి. ఖద్దరు నిర్మాణమున కాంధ్రరాష్ట్రము ఖద్దరునిధినుండి పొందగల ధన సహాయ మాంధ్రులు చేసిన ప్రయత్నములమీద నాధారపడియుండు నని జమ్మాలాలు బజాజగారు ప్రకటించిన లేఖవలన విదితమగుచున్నది. జమ్మాలాలుగారు లక్ష్మీదాసు పురఃపోతముగారిని ఖద్దరు నిర్మాణాధికారినిగ నియమించిరి. వేరొకచోటను ప్రకటించిన లేఖవలనను పురఃపోతము దాసుగారు మధురాదాసుగారు జూను 28 వ తేది ప్రాంతములకు ఖద్దరుసాధనములను పరిశీలించుట కాంధ్రదేశమునకు రాగలరని తెలుపుచున్నారు. మధురాదాసుగా రాంధ్రదేశమునందు పరిస్థితులను మాత్రము తనిఖీ చేయుదురు. మధురాదాసుగారు చూడదగిన స్థలములను నిర్ణయింపవలయును. ఖద్దరు నిధినుండి సహాయమును బడయగోరెడి వారందరును వెంటనే వారుచేసిన పని వివరములను సహాయమును దెలుపుచు దరఖాస్తులను బంపుకొనవలయును. జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘములు వారి జిల్లాయందు బాగా పని జేయుచున్న సంఘముల పనిని వారికి జూపుటకు ప్రయత్నములను జేసిన మధురాదాసుగారి పని సులభమగును. మధురాదాసుగారితో కా. నాగేశ్వరరావుగారు కాని దేశానుభవముగల మిత్రులకు కాని సంచారము చేయవచ్చును. అనంతర ముపసంఘసభ్యు లాంధ్రదేశమునం దొకస్థానమునకు రాగలరు. అనుభవము గల కాంగ్రెసుసంఘములు ఖద్దరు వ్యాపనమున కాంధ్రదేశమునకు గల సాధక బాధకములను వెంటనే నిర్ణయించుట కార్యసిద్ధి కవసరం బగుచున్నది.

ఖద్దరు లక్ష్యము

ఖద్దరు లక్ష్యము స్వరాజ్య లక్ష్యము. సారతంత్ర్యలక్షణమైన విదేశనస్త్రధారణము పోగొట్టి త్రికరణశుద్ధిగ స్వాతంత్ర్యలక్ష్యమును గలుగజేయుటకు ఖద్దరు పరమసాధనముగ నున్నది. ఖద్దరు నందు స్వదేశస్వరూపము ప్రత్యక్షముగ నున్నది. రాజకయార్థికసాంఘికసమస్యలను స్వాతంత్ర్యసమస్యయే నిర్ణయింపవలయును. పరసహాయాపేక్షితములైన ఉపన్యాసములు శాసనములు ప్రార్థనలు స్వాతంత్ర్యమును గలుగజేయువు. ఆత్మావలంబనముగల స్వయం సహాయమే స్వరాజ్య సాధనము. భారత హృదయమునందు స్వయం సహాయమును స్థాపించుటకు ఖద్దరుకు మించిన సాధనములేదు. ముఖ్యదికొట్టి జనసంఖ్యయే సాధనశక్తిని బోధించుచున్నది. ఇందు హింసలేదు. దౌర్జన్యము లేదు. సంక్షోభము లేదు.

కేవలము సత్కారిత్రయమైన యాత్మశక్తి మాత్రము సాధనముగ నుండగలదు. జనసామాన్యమునకు సాధ్యమైన ఖద్దరుమూలమునను స్వయంసహాయదీక్షనునాంధ్రలోకమునందువ్యాపింపజేయుటకు కాంగ్రెసుసంఘము లేర్పాటులనుజేసి యాంధ్రుల ప్రతిష్ఠను గాపాడుకొనవలయును. ఆంధ్రదేశపు ఖద్దరునకు గలిగిన యపకీర్తిని బోగొట్టుటకు కాంగ్రెసుసంఘములు ఖద్దరునిర్మాతలు ఖద్దరువర్తకులు పాటుపడి పరిశుద్ధమైన ఖద్దరుమూలమునను గాంధీ మహాత్ముని సంకల్పమును సఫలము చేసి భారత జాతీయోద్ధరణమునకుయావచ్చుకీని వినియోగించి ధన్యవాదములకు బాత్రతను గడించుదురు గాత! మధురాదాసుగారికి ఖద్దరునిర్మాణమున కాంధ్రదేశమునకుగల సాధనసంపత్తిని వ్యక్తముచేసి తగిన సహాయమును బడయుటకు వెంటనే ప్రయత్నించుదురని నమ్ముచున్నాము.

పదివత్సరముల పరిమితి

పదివత్సరములగడువు ముగిసినపిమ్మట, పార్లమెంటరీ విచారణసంఘముకంటి ఏర్పడి, భారతీయులు సంస్కరణములలో నెంతవర కనుభవము బడసిరో, ఎక్కుడు అర్హతలను సంపాదించుట కెంతవర కర్హతగాంచిరో విచారించునని, జాయింటు కమిటీవారు సూచించియుండిరి. ఆ విచారణలో, భారతీయు లర్హతను గాంచలేదని నిర్ణయించి, ఇప్పటి సంస్కరణములనే ఇంకను కొనసాగింపవలయునని తెలుపవచ్చును. లేక ఇంకను వెనుకకుగాని, లేక ముందునకుగాని పోయెడి ఏర్పాటులను సూచింపవచ్చును. ప్రస్తుత సందర్భముల బట్టి చూచిన, పదివత్సరముల గడువు దాటినపిమ్మట నయినను అనుకూలముగ సంస్కరణములు లభించునను నాశ కెడము లేదు. ఈ యనుమానము మన మితవాద సాదరులకు గోచరింపక బోలేదు. పనిజేయ నిద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము విఫలమగుటనొక సాకుగ తెలిపి, భారతీయులు స్వపరిపాలనమున కనర్హుని పార్లమెంటుసభవారు నిర్ణయించుచో, సంస్కరణములను సమ్మతించిన వారి దర్హతి ఎటులుండులో, వర్తింప నవసరములేదు. అందుచే పదివత్సరముల గడువుదాటకముందే, ఇంకొక మెట్టు నెక్కింపవలయునని వారిపుడు గోరుచున్నారు. అరల్ విటరుట నుగారు మాత్రము, గడువునకు ముందు సంస్కరణములలో మార్పు గలిగింప వీలులేదని స్పష్టముగ సూచించియుండిరి. సివిలుసర్వీసు యుద్యోగులు 1924 సంవత్సరము మార్చి నెలలోపల ఉద్యోగమునందుండుటో, లేక పెన్ను దీసికొనుటో నిశ్చయించుకొనవలసియుండెను. సంస్కరణములవలన నష్టము కలుగుటకు మారుగ, వేతనములుం దేమి, పెన్నునులందేమి, పలుకుబడియందేమి, స్వాతంత్ర్యమునందేమి, తమకు మిగుల లాభము గలుగుచున్నదని, సివిలుసర్వీసు యుద్యోగులు గ్రహించిరి. ఉద్యోగములను విడిచి లేచిపోయెద మను బింకమునువదలిరి. తమ యిచ్చవచ్చినపుడు ఉద్యోగమును చాలించుకొని పెన్నునుబడయుట కవకాశముండవలయుననియు, నిర్ణీతదినము నందుచే తొలగింపవలయుననియు ఆదేశము సలుపసాగిరి. ఈ యాదేశమును పీలు ప్రభువుగారు గౌరవించి, గడుపుదినమును తీసివైచిరి. ఇప్పుడు సివిలుసర్వీసు వారు తమ యిష్టమున్నంతవరకు కొలువులోనుండవచ్చును. ఎప్పుడు తమకు బనిలేదనితోచిన, అప్పుడు హెచ్చున పెన్నునులను హాయిగ ననుభవించుచు, అనుకూలముగ చోటుల మరియొక కొలువులో బ్రవేశించి లాభము బడయవచ్చును.

హిందూదేశము ఇదివరకు భరించుచున్న బరువులకు దోడుగ, స్వస్థియుద్యోగుల పెన్నునుల బరువు నికమీద నధికముగ మోయవలసినవచ్చును. ఇదంతయు ఎందులకు? మాంటుగర్డు సంస్కరణములను సివిలు సర్వీసువారంగీకరింపనందులకు! న్యాయ మేమనిన, ప్రభుత్వోద్యోగులు ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువులను పాలించుచుండవలయును. వానిప్రకారము నడిచి తీరవలయును. ప్రభుత్వవిధానము లీరితిగనే యుండవలెనుగాని, జేరొకరితిగ నుండగూడదని తెలుపుటకు, సేవకుల కధికారము లేదు. ప్రజలకు సంస్కరణములనిచ్చుట తమకు బనికేరానిచో, సివిలుసర్వీసు యుద్యోగులు తమకు ఇష్టములేని పరిపాలనము క్రింద సేవజేయుటను మానుకొనవచ్చును. అంతియగాని, నూతనవిధానమునకు ప్రాతికూల్యము వహించినందులకు బహుమానముగ, వారు హెచ్చు పెన్నునులను కోరుటపట్టినబో యూహింపవచ్చును.

భారతీయు లిటుల బలికియుండినచో, వారు రాజద్రోహులగుదురు విప్లవకారు లగుదురు. సంస్కరణము లారంభము నాల్గుసంవత్సరములు గడచినపిమ్మటగూడ సివిలుసర్వీసుయుద్యోగులు తమ కర్తవ్యమును నిర్ణయించుకొనజాలరనుట పరిహాసాస్పదము. కాని, పీలుప్రభువుగారు అన్యథా భావించి స్వస్థియుద్యోగు లెప్పుడుపట్టిన నష్టము పెన్నునులను దీసికొనుట కవకాశ మొసగిరి. పదివత్సరములకుపిమ్మట, విచారణసంఘ మేర్పడి విచారణసలిపి, ప్రజల అర్హతావర్హతలను నిర్ణయించినపిదప, అభివృద్ధిసూచకములగు సంస్కరణములను ఆసంఘము వారు సూచించుచో, సివిలుసర్వీసువారు తమకర్తవ్యము నప్పటికి నిర్ణయించుకొనగలుగుదురు కాబోలు! కామన్సుభలో హాగ్ గారి పశ్చిమ జవాబు చెప్పుచు, విన్ టరుటనుగారు దెలిపినసంగతులు ఈ యభిప్రాయమును బలపరుచుచున్నవి. 1924 సంవత్సర పరిమితినే నిలుపుచో, ఉద్యోగు లనేకులకు భావిపిత్తి తెలియదనియు, ఏమియు తెలియకముందే వారు రిటైరు గావలసినవచ్చుననియు, అందుచే సివిలు సర్వీసు యుద్యోగులకు తగు అవకాశ మిచ్చుటకు గడుపుదినముతీసి వేయబడెననియు, విటరుటనుగారు స్పష్టపరిచిరి. మరల నెక్కుడు సంస్కరణములను ప్రసాదించవలయునని, పార్లమెంటుసభ గ్రహించెడితరుణ మాసన్నమగునప్పటికి, సివిలుసర్వీసుపోరాటము మరల ప్రారంభమగును. క్రొత్తసంస్కరణములను విఫలపరుచుటకు, వారప్పుడు మరల బూనుకొనవచ్చును. ఈ లోపున వారిపెన్నునులను, జీతములను ఇంకను ఎక్కువజేయవచ్చును. విటరుటనుగారు కామన్సుభలో నిటీవలజేసిన ప్రసంగమునందు, సివిలుసర్వీసువారికి గల యాకర్షణములన్నియో తగ్గిపోయెననియు, సుఖజీవనమునకు వారికి వచ్చెడిరాబడి చాలుటలేదనియు, విచారించిరి.

పయోనిరుపుత్రికకు దెలిసిన వృత్తాంతముబట్టి పీలుప్రభువుగారి నిర్ణయము సివిలుసర్వీసునకేకాక, అఖిలభారతవర్షమునకు సంబంధించిన సర్వీసుల కన్నిటికిని వర్తించుననియు, పదివత్సరములకు పిమ్మట జరిగెడి విచారణ పర్యంతము ఇట్టి సాకర్హమును వారనుభవింపవచ్చుననియు దెలియనగును. సివిలుసర్వీసువారలేగాక, మిగిలిన సర్వీసుయుద్యోగులందరు హిందూదేశపుడబ్బుతో నూతనసాకర్హముల ననుభవింపగలరు. పీలుప్రభువుగారి నిర్ణయముజూచిన, పదివత్సరములకు పిమ్మటనయినను ప్రజల కనుకూలమగు సంస్కరణములు చేకూరునని దోచదు. బరుల దయాధర్మములపై నాధారపడియుండి వానిస్థితి ఎప్పుడును ఈతీరుననే యుండును. హిందూదేశమునకు పార్లమెంటు సభ వారు పెట్టినదే భీతి మగును. అరుగహము వచ్చిన, వారు రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము నీయవచ్చును. లేకున్న దానినిసయితము ప్రసాదించక, ఇప్పటి కన్నను వెనుకకుబోవచ్చును. అందుచే పరాశ్రయభావమును జాతీయవాదులేగాక మితవాదులు సయితము ఎంతవరలో తొలగించుకొనిన నంత శ్రేయస్కరము. పరాధీనతవలన గలుగు చెడుగులు మితవాదులకు సయితము తెలిసినవచ్చుచున్నవి. స్వరాజ్యము నేమిసిద్ధించిన, అందలిసుఖము ననుభవించుటకు, జాతీయవాదులకన్న మితవాదు లెక్కుడు ఆతురముగ నున్నారు. కాని, స్వరాజ్య సిద్ధికై స్వశక్తిని వినియోగించి, ఈప్రయత్నములో తటస్థించెడి విఘ్నములను కష్టనిఘ్నములను దాటుటకు మాత్రము, వారు సంసిద్ధులుగ లేరు. పీలుప్రభువుగారి నిర్ణయమును విటరుటనుగారి ప్రసంగమును, న్యాయుండియా పత్రికను సయితము కలవరపెట్టినవి. జస్టిసుపత్రిక గూడ వీనివలన కలతజెందినది. ద్వంద్వప్రభుత్వ పద్ధతి తలచినంత

విజయము బడయలేదనియు, మంత్రుల అధికారము చాల సంకుచితముగనున్నదని వారే మొరలిడుచున్నారనియు, స్వస్థియుద్యోగులకును మంత్రులకును గల సంబంధము వాంఛనీయముగ లేదనియు, మంత్రులపరము జేయబడిన శాఖల నభివృద్ధిగావించుటకు వారికి ధనము లేకున్నదనియు, మెట్లను ప్రభువు నిర్ణయము మద్రాసు మంత్రులకు మరింత కష్టము తెచ్చిపెట్టెననియు, ఈ సంగతుల నన్నిటిని బాగుగ గుర్తింపకుండనే విటరుటనుగారు సంస్కరణములలో మార్పుజేదని తెలుపుట భావ్యముగ లేదనియు, నియోజకవర్గమును ప్రభోధింపవలెనను హితము ఆచరణయోగ్యము కాదనియు, ప్రపంచములో నే దేశమునందును ప్రజాసామాన్యము రాజకీయాధికార విషయములు దంతగ శ్రద్ధవహించుటలేదనియు, పదివత్సరముల గడువు వరకు హిందూదేశము ప్రస్తుత సంస్కరణములతో తృప్తి జెందియుండదనియు, జస్టిసుపత్రిక వాయుచున్నది. తృప్తిజెందనిచో నేమిజేయవలయును? రీడింగు ప్రభువుగారి సంగతిని ప్రభుత్వకార్యదర్శికి తెలుపవలయునని కోరవలెనట. రీడింగుప్రభువుగారు తెలిపినంత మాత్రమున వ్యవహారము చక్కబడునా? కిలాఫాత్ వ్యవహారము విషయమునను, అధినివేశ రాజ్యములందలి భారతీయుల విషయమునను ఇండియాప్రభుత్వమువారు గావించిన విన్నపముల ఫలితమేమయ్యెనో, తెలిసిన సంగతియే. “బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకు లోబడిన యొక శాఖ” వారి సలహానూర్గించి, పార్లమెంటుసభయు బ్రిటీషు మంత్రులును వెనుకటి నిర్ణయములను మార్చుకొందురా? ఇకనయినను, మితవాదులు నిజసందర్భములను గ్రహించి, స్వశక్తిని సమ్మతించి పరాశ్రయబుద్ధిని విడనాడి, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికై చాటుబడుట ధర్మము గాదా?

వేల్పుయువరాజు స్వగృహముచేరుట.
రాజప్రతినిధి తృప్తివార్త.

సిహా, జూన్ 20:— 1916 తేదీని రాజప్రతినిధి వేల్పు యువరాజుగారి కిట్లు తృప్తివార్తను బంపెను:—“మీయువరాజుగారికి మీ స్వగృహముచేరి తిరిగి మీ కత్తిపేయలగు బాధిసాగ్యభావ దంపతులతో కలిసి యున్నారని భారతదేశము, ప్రభుత్వము, సంస్థానాధిపతులు, ప్రజల కందరికి విశేషానందము కలిగినదని తెలుపుటకు నామ సంతోషముగ నున్నది. మీధర్మ నిష్ఠాభావమునందు నిరంతరము మీ కత్యుత్సాహముండుటనుజూచి యాత్యుత్సాహము కలిగెనని విషయపుష్కలముగ రాజభక్తితో తెలుపుచున్నాము. మీ సానుభూతి సామాజ్యసేవకు విజయమును బడయు లిగినది. మీరీ దేశమునకువచ్చిన విషయమును మేమెన్నటికి మఱువజాలము.”

ఒకపత్రికా సంపాదకునిపై మాననప్రభు కేసు
గౌహతి, జూన్ 20:—గౌర్వాలన్ యజ్ఞ దివిజ్జా పోలీసు అసిస్టెంటునూపరింటెండెంటు డబ్ల్యు హెచ్. కాల్యన్ గారు డిబ్రుగారు నందలి అస్సామియా పత్రికా సంపాదకుడు, ముద్రాపకుల వైచే సీ న మా న న ప్రభు కేసు లో కామరూప పుడి పూర్వ టీక మిషన్ య ఇ టీ వల తీర్పుచెప్పెను. కాల్యన్ గారు కొందరు గూర్ఖాసైన్యలతో గూడ నుండిదియా ఆసు గ్రామమున కీవత్సరము ఇనవరి 18 క తేదీని వెళ్ళెదననియు, పనితీరులములలోపలి కలిడు ప్రజలపై నయి ఆ వార్తాపత్రికలో ప్రకటింపబడెను. కాల్యన్ గారికి సర్వాబధము 500 వ సెక్షనుక్రింద కేసుచేసిరి. ముద్రాయాలు తాముసిద్ధోఘలమని వాదించిరి. ఈ సంధానము ప్రారంభమున “యంగు ఇండియా” పత్రికలో చేయబడెననియు, ఆపత్రికనుండి “అస్సామియా” పత్రికలో ప్రకటింపబడెనని వారు చెప్పిరి. డిప్యూటీకమిషనరు పత్రికాసంపాదకుడు యశోకర్ బరూగారికి రు 1000 ల జరిమానా చెల్లించనిపక్షమున మామూలములవిడిచెను, ముద్రాపకుడు యశోకర్ గారికి రు 150 ల జరిమానా, చెల్లించనియెడల ఒకమాసము విడిచెను విధించెను. ఈ జరిమానాలు చెల్లింపబడిన యెడల, కాల్యన్ గారికి రు 500లను పరిహారముగ చెల్లింపవలెనని డిప్యూటీ కమిషనరు తీర్పు చెప్పెను.

దేశ వార్తలు

అయిరిషు ఎన్నికలు

సంధి యొడంబడిక పక్ష విజయము

లండను, జూన్ 19:—కార్మికుల మనోగతు, డబ్లిను జాతీయ విశ్వవిద్యాలయములయందు జరిగిన యెన్నికల ఫలితముల గాంచి ప్రజాస్వామ్యవాదులు విస్మయపడుచున్నారు. కార్మికులందు ఒకటికి, వారుగా జాతీయ విశ్వవిద్యాలయము మనోగతులందు ఒకటికి మాత్రమే పునః సంధి యొడంబడిక కనుకూలురు యెన్నికొనబడిరి. కార్మికులందు యింతవరకు పక్ష విజయము వైకాంగిక పక్ష అభ్యర్థి తేలికగా విజయమునందెను. పోటీ చేయుటకు ప్రదేశములందు సు పోటీ చేయుటకు ప్రదేశములందు ఇంతవరకు 29 సంధియొడంబడిక కనుకూలమువారు 20 మంది కల్గిరేక పక్షము వారును యెన్నికొనబడిరి. యెన్నికలయందు సంధి యొడంబడిక పక్షమువారికి విజయము లభిగను.

డివెలరా కొల్లి ను యొడంబడిక

అయిరిషు ప్రభుత్వ నిర్మాణ నూచలకు ప్రజాస్వామ్య పక్షమువారు తమయనుస్కృతిని గెలుచిరి. ఇందుకులన పక్షితులు చిట్కగా నుండెను. అందుచే డివెలరా గాయకు సాక్షింతు పక్షమును విజయముకొనిరి. శనివారమున డివెలరా గాయ తమ సమాచరలతో కలసి సమావేశ మై చాల సేపటివరకు చర్చించిరి. ఈ సమావేశము వారు గావించు ఫలితములై కొల్లి ను డివెలరా యొడంబడిక యాధారపడి యున్నది పార్లమెంటు సమావేశము గాక పూర్వమే ఈ యొడంబడిక ముగియవచ్చును.

నిర్మాణ సూచనలు

లండను, జూన్ 19:—అయిరిషు ప్రభుత్వ నిర్మాణ చిత్తు నూచలతో వర్తించి స్వల్పవియమములు ప్రకటించెను, ఈ నూచలను పార్లమెంటు వారికి రింపుచేయును డివెలరా బరు రింపు తేదికి పూర్వమే ప్రకటించవలె ననియు, పార్లమెంటు ప్రకటన వెలువడినతోడనే వారి నమకులొ బెట్టవలెననియు వానియనుములలో గలవు.

అయిరిషున కమిటికా నుండి ఆయుధములు

లెంజును, జూన్ 19:—అయిరిషు కమిటి సమావేశము ధృతుడగు మార్చిలను హెచ్. థామ్సను అను నాయకునై దొంగతనముగా నైర్లందు సీక్రేట్లకు ఆయుధములను ప్రయత్నించె నని నేరము మోపబడగా షెడరలు జ్యూరీవారు విచారించి నేరమును నిర్ధారించిరి. ఇంక మరొకరు కల్గియున్నారాడ నీ నేరము స్థాపించబడినది.

గతతర్కము జూన్ మాసమున వీరు "ఈజు నైడు"

అనునాక నైర్లందున కాయుధములు పంపుచుండగా హాజీకను అను ప్రదేశమున దాని నొక పట్టుకొనబడినది. ఆయుధములను అంజురండునకంప నుద్దేశించిరను నేరముకొనినది. థామ్సను గారు, లండనునందు ఆమెరికను రాయబారియగు కలనల్ హార్వెగా రియలుడు. పట్టుకొనబడిన ఆయుధములలోని ఫిరంగులను, థామ్సను గారి తండ్రియే నిర్మించెను.

యువరాజు హావ్యనము

అద్భుత ప్రయత్నములు

లండను, జూన్ 20:—సార్వభౌమ కుటుంబము వింక్లర్లనుండి లండనున కరుదెంచిరి. ఇదివర కెప్పుడును ఇరుగనంత గొప్ప స్వాతిమును యువరాజున కొనగటకుగాను లండనుపుర కానుకలను అధికారులను ఒకరినిమించి మరియొకరు ప్రయత్నముల కొనసాగించుచుండిరి. యువరాజుగారు దినమున చాల స్వల్పములను విందులను యేర్పాటు చేయబడినది. యువరాజుగారు మనమును యువరాజు జన్మదిన మహోత్సవమును ఒకే దినమున సంభవించుటచే యుత్సాహము ఇనుమడించెను.

యువరాజు పార్లామెంటు, యువరాజునకు స్వాగతము నొసగుచు దీర్ఘ వ్యాసములను ప్రకటించెను. యువరాజు సామ్రాజ్యమున కొనసాగినను అన్ని కృతీలును సంస్తుతియచుండెను. యువరాజు ప్రాచ్యప్రతిచీ దేశములందు యెనర్విన సేవలన నిరుప్రదేశములందలి బ్రిటిషు పౌరులకును నిజముగా సార్వభౌమ దాయానని "దెయిలీ టెలిగ్రాఫు" ప్రతీక చెబుచున్నది. ఇక మీద యువరాజుగారు కొంత విక్రాంతి వాసగతనని డెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్ ప్రతీక చెబుచున్నది.

ఇండియన్ ప్రెస్ రెన్యూ

తొలగింపవలె ననుసూచన నిరాకరింపబడుట

లండను, జూన్ 19:—కామన్సు ధయందు ప్రెస్ రెన్యూ బిల్లు ప్రెస్ జరుగుచున్నందున మేజరు మెకంజీ వుడ్డు గారు ఇండియన్ ప్రెస్ రెన్యూ తొలగింపవలె నని యొక పత్రము నుపపాదించెను. ఈ బిల్లును తేయాకు, పంచదారల వైగాడ ప్రెస్ రెన్యూను వర్తింపజేయుట నిరసింపబడినది. ప్రెస్ రెన్యూ బిల్లు సామ్రాజ్యమున వివిధ భాగముల నొకటిగా బంధి పరెత్తించుటకు కార్మిక పక్షమువారు రంగీకరింపవలెననియు, ఇందులకు గా వస్తువులను గొనువారివై అధికమగు భారము పడుచున్నదనియు చెప్పి వుడ్డు గారు నడిచిరి.

ప్రెస్ రెన్యూలన వస్తువులవై పన్ను తగ్గింపబడును గాని యొక్కవ యొక్కవ డెడని 50. రాబర్టు హార్వె గారు నడిచిరి. ప్రెస్ రెన్యూలన వస్తువుల భరణు తగ్గి వీధల ఆహార పదార్థములు చవుకయగును వ్యాపార మభివృద్ధిమై పనిలేక కష్టపడువారికి పని దొరుకును. అధినివేకములతో వ్యాపార భభివృద్ధి నొందును. అధినివేకములవై నే నర్తకముకొరకు ముఁమికాలమున ఆధార పడవలసి యున్నది. సంయుక్త రాష్ట్రములవారు ప్రెస్ రెన్యూ పద్ధతి కవలించిన తన వాణిజ్యము నభివృద్ధి యొనర్చుకొనుచు బ్రిటిషు పరిశ్రమలను దిగ్విమంగునట్లు గనించుచున్నది. ప్రెస్ రెన్యూ విధానమును తొలగించినయెడల అధినివేకములకును బిటునునకును గల సంబంధములకు లోపము వచ్చుననియు సామ్రాజ్యాభివృద్ధికి భంగకర మనియు హార్వె గారు నడిచిరి.

హర్వె త్రోసి వేయబడినది. 262 ప్రతికూలముగను 84 అనుకూలముగను సమ్యక్తుల నిచ్చిరి.

భారతదేశమునకు తేయాకు సందర్భమున మనము ప్రెస్ రెన్యూ నిచ్చినప్పటికిని విశ్వాసమునుడదలి బ్రిటిషు వస్త్రముల దిగుమతివై పన్నును విధించిన వుడ్డు గారు నడిచిరి.

తేయాకు విషయమున ప్రెస్ రెన్యూ కవలించుటకలన కొటి సవరణల ఆదాయము తగ్గినదియు కొనువారికి నూడ లాభము లేకపోయె ననియు ఎల్లెలు సామ్యుయేలు గారు నడిచిరి.

తేయాకుపన్నును పిల్లింపునుండి పది పెన్సీలకు తగ్గించుటకలన వచ్చిన లాభములయొక్క ప్రజల జీతలలోనికి పోయె ననియు తేయాకు దిగుమతులలో నూటికి 80 వంతులు సామ్రాజ్యాంతర రాష్ట్రములనుండియే వచ్చుననియు హార్వె గారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. తేయాకుపన్నునందు ఇంకను రెండు పెన్సీలను తగ్గింపవలసినదని కమాండరు కన్వర్సి గారు చెబుచును, పన్ను తగ్గించుటకలన సర కెక్కువ కర్మగుచుండుటచే ఇందు మన ప్రభుత్వాదాయమునకు లోటు రాజాలవని నడిచెను.

ప్రభుత్వమువారికను తగ్గింపజాలని సాంబిటిరు జెనరలు నడిచెను. హర్వె త్రోసి వేయబడినది. 225 గురు వ్యతిరేకముగను 85 మంది అనుకూలముగను సమ్యక్తుల నిచ్చిరి.

ఆంగ్ల పరాసు మెత్తి

ప్రధానమంత్రిల సమావేశము

లండను, జూన్ 19:—పాయింకేరు గారియదయమున వెస్తు మిగిలిన యేదెముందు సంగ్రాహమున హతుడైన వీరుని సమాధివై పున్నులను సుంచెను. "ఆరెడోనర్విన సమావేశమున పరాసులారెప్పడును మరుకకాల" రని పాయింకేరు గారు నడిచిరి. పాయింకేరు గారు లాయడు బార్డి ప్రభువుతో విందారగించెను. ఆ సమయమున దీక్షింప వ్యాపము లానర్పదలేదు. సార్వభౌమముని యొక్కయు, మిల్లిరాండు అభ్యుత్థుని యొక్కయు ఆకోగ్యాభి వృద్ధి కొరకు లాయడు బార్డి గారు ప్రధమము గారిరి. విందు ముగిన తరువాత లాయడు బార్డి, పాయింకేరు, సెయిండు ఆచేరు, బాల్ఫూర్ ప్రభువు, 50 రాబర్టు హార్వె గారు మంత్రిగర్ భవమునకు జని అచ్చట రాజకీయ సమస్యలను చర్చించిరి.

చైనా పోరాటములు

హంకాంగు, జూన్ 19:—సన్ యల్ సేను పక్షమునకు జెందిన వాల్సు ఫిరంగుల నొకలును ఒకటా రెప్పదోయును, చెన్ చి యంగు మింగుగారి పటాలములను కొంతకాల మెంకరివైకొరకు ఫిరంగుల పేల్చినిరి. తరువాత నిరుపక్షములవారికిని కాంటును నందు తాత్కాలిక శంధి యొనర్చుకొనబడినది. కాంటునునుండి చాలమంది గుంపులుగుంపులుగా హంకాంగునందు తలదాచుకొనుటకు పరుగెత్తుచున్నారు.

టర్కీ - గ్రీకు సంబంధములు

ఆసియా మైనరు వివాదముల విచారణ ప్రయత్నములు.

లండను, జూన్ 20:—కాన్స్టాంటినోపిలునుండి ప్రెస్సు పత్రికా విలేఖకు డిటుల చెబుచుండెను:— అనటోలియానుం దల్ల సంఖ్యాకులను పెట్టుచున్న బాధలనుగూర్చి విచారించుటకు నిజమింప. డుంఘములను గురించి కాన్స్టాంటినోపిలునుండి మిత్రముండలి హై. మిమనరులకు వార్తా స్పందన విధులనుగురించి వారివారి ప్రభుత్వములు సంభర్ణము గ జేరి పే ను. బీరండుల కన్నీ ప్రయత్నములను గావించిరి. పరాసు హైకోమిషనరును మిత్రములను వారి ప్రభుత్వమునుండి వివరము లింకను జేరలేదు. అందుచే మిత్రముండలి సంఘముంకను విచారణకు ప్రారంభింపలేదు.

గ్రీకు ప్రభుత్వమువారు తమవై గావించబడిన యాకోపణలనుగురించి విచారించుటకు నిజమింపబడు సంఘమునకు అంగీకరించిరి. అందుచే సంగోరావారు మిత్రముండలి విచారణ సంఘమున కభ్యంతరముల చెబువకాలరుగాని ఆవిచారణ సంఘ కార్యము నిష్ఫల మగునట్లు జేయుటకు కొన్ని సరతులను చెబువవచ్చును.

గ్రీకులు తురుష్కుల నెదుర్చుట

స్మిర్నానుండి "ప్రెస్సు" పత్రికా విలేఖకు డిటుల చెబుచుండెను. స్కాలెనోవాకు దక్షిణమున నున్నట్టియు తురుష్కులకేయన నున్నట్టియు స్కాలెనా యను గ్రీకు పట్టణము నందలి గ్రీకులను రక్షించుటకు గాను గ్రీకు పటాలములు, సముద్రమువై పునుండి ఆపట్టణము నెదిర్చి. గ్రీకు పటాలములకు దాళలేక తురుష్కు పటాలములు వెనుకకు వెళ్లెను. కాని కట్టణము నందలి పురుషుల నందరను తురుష్కులు దీక్షి కొనిపోవుటచే 1200 మంది స్త్రీలను కిల్లలనుమాత్రము వాయరక్షింపగలిగిరి.

బోల్షివికు క్రొర్యములు

బ్రిటిషు సాంఘిక వాదులు నిరసింపుట

లండను, జూన్ 19:—సంగ్రాహమునకరము, రెండవ అంతర్జాతీయ సాంఘిక వాదులు లండనునందు సమావేశ మైరి. అర్థర హెండ్రెస్సు ఎం. పి. గార్భ్యుత త హాించిరి. మొత్తము మీద అన్ని యూరపు రాష్ట్రముల ప్రతినిధులను హాజరైరి. బొకోవా ఆరిక సితి, నష్టపరిహారములు జెనోవా హాసు సమావేశములనుగురించి వీరు చర్చించిరి. రహస్య ప్రభుత్వమువారు రాజకీయ వైదీలను ఆదరించు రీతిని తీవ్రముగ నిరసింపుచు తీర్పారించిరి. వ్యాపారాధిపతియందు విచారణ ముగియక పూర్వమే కొందరు రాజకీయ వైదీల నురదీయవచ్చు నని మహాస్కా ప్రభుత్వమువారు త్రువును గావించుటకు వీరు తీవ్రముగ నిరసింపుచు ఇట్టి చర్య ఘోర హత్యలకంటె వేరుగావని వారు చెలిపిరి. ఇట్టి చర్యలకు సోవియట్టు ప్రభుత్వమున కింకను నూతన కళంకములు గలుగుననియు, బ్రిటిషు కార్మిక పక్షమునకును మహాస్కా కమ్యూనిస్టులకును గల భేదము ప్రజా ప్రభుత్వము నిరంతర ప్రభుత్వములకును గల భేదమెట్టిగో యట్టిదే యనియు వీరు చెలిపిరి.

భారత సివిలు సర్వీసు యుద్వోగములు

లండను, జూన్ 19:—సివిలు సర్వీసు యుద్వోగముల విరామ దరఖాస్తుల కాలనియమమును తొలగించుటకు గురించి కామన్సు ధయందు జి. ఎం. హాగీ గారు ప్రశ్నింపగా వింటర్ట్సు ప్రభువు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు నిట్లు నడిచెను. 1924 సం॥ తోడనే విరామమును పుచ్చుకొనువారి దరఖాస్తుల నంగీకరించు కాలము ముగియవలె ననియు ముంచినయెడల, తరువాతి పరిస్థితుల విషయమునుగురించి యెవ్వరికిని సమ్యక్ము గలగదు. అందుచే ఇబ్బంది గలగును. అందుచే విరమించుకొనుటకు వ్యతిరేక గలవను సమ్యక్ మున్నయెడల ముందునకు వచ్చెదము. కాన నీకాలనియమము రద్దుజేయుట యుచితమని దోచెను.

హేగు సమావేశము

హేగునందు రష్యనులతో గలసి చర్చించు సంఘమునందు పాల్గొనుటకు పరాసువారి రంగీకరించిరి. 22 రాష్ట్రములవారి సంఘమున పాల్గొనెదరు.

విరామ వేతనముల నంగీకరించిన భారత సైన్కోద్యోగుల కీయబడు పారిలోపికమువై ఆదాయపుపన్ను విధింపబడదని కామన్సు ధయందు చెబువబడినది.

ఒక నౌక భగ్నమగుట

లండను జూన్ 19:—“బ్రూక్లైన్” అను నౌక జూన్ 1 వ తేదీన పోర్టు నుండి ఇన్స్టాన్టును ప్రయాణమై చనైను. ఈ నౌక యెచ్చటనో భూమి పోయెననియు, నౌక లోని వాగదారును మృత్యుచిరనియు ప్రకటించబడెను. నౌకలోని ముగ్గురు అధికారులయొక్కయు, 11 గురు మనుష్యులయొక్కయు, శవములు ఒడ్డునకు కొట్టుకొని వచ్చెను.

శాస్త్రీగారి పర్యటనము

లెస్ బేన్ జూన్ 18:—శాస్త్రీగారు గతరాత్రి ఇచ్చటకు చేరెను. 50 గురు భారతీయులు వారికి స్వాగతముగిరి. క్రీస్తుల్యాండు ప్రభుత్వమున విద్యాంగ మంత్రి శాస్త్రీగారిని టూప్రాంబాద్ కలిసికొనెను.

ఆంగ్ల నౌకానియమ చట్టము

లండను, జూన్ 19:—వాషింగ్టను సమావేశతీర్మానముల నమలులో పెట్టుటకు ఆంగ్ల ప్రభుత్వము వారు కామన్వెల్త్ సభకును ప్రవేశ పెట్టబోవు చట్టము ప్రకటించబడెను దీనిననుసరించి, నౌకాభివృద్ధికారి కనుచుతి లేకుండ నెచ్చటను నౌకలు నిర్మింపరాదు. నిర్మింపబడు గాని, ఆయుధములతో సున్నద్ధ మొచ్చు మున్నట్లుగాని వారి కనుమానును గలిగియెడ వాటి ప్రదేశములను వెదకవచ్చును. ఇ యుత్త వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించివారి నౌకను లాగ కొనుటయేగాక రెండు సంవత్సరములకు మించని ఖయిదును 100 నవరసుల జరిమానాను విధింపబడును.

గంగ్రామ నియమములకు వ్యతిరేకముగ మెలంగినవారు సముద్రపువీధిలోనే శిక్షింపబడుదురు. భారతదేశము అధినిపేములు ఆయిని ప్రస్తేలుటకు దప్పమిగిలి సామ్రాజ్యమందలి ప్రదేశముల కన్నిటికిని ఇది వర్తింతును.

ఈజిప్టు నౌకా విమానమును గురించి విచారించుటకు నియమింపబడిన సంఘమువారు లండనునందు సమావేశమగుదురని యు వారు విచారణ ప్రారంభించు తేదీతరువాత ప్రకటింపబడు నియమ కామన్వెల్త్ సభయందు వెలుపబడెను.

అన్నియు మందులేనా?

కలరాకు తక్కువ నన్ని మందును వాడుచుండురు, అని గుణము యివ్వలేదని ఆద్యైవదశలను. డాక్టరు గోవిందరాజులు గారు గురూరుచేసిన “కలరా సంజీవి” కొద్దికాలము లో నా నోగములను రూపుమాపి నోగికి కుశలత నిచ్చును. మాటలనవసరము. ఒకసారి వాడుడు. దాని ప్రయోజనము కనుగొనుడు. సీసా 1-కి ధర రూ 1-0-0. టుటాఖర్వులు చేరు.

వలయువారు యాట్లు వ్రాసుకునేది: భారతవస్తుభవనము, బెజవాడ.

కండ్లకలక, కామిర్లు, జ్యోములు వగైరా నోగములకు ఔషధములు దొరకును. క్యాటలాగుట వ్రాసుకొనుడు.

ఏమి హాస్యర్యము. ఏమి హాస్యర్యము ఎచ్చట చూడవలె. ఎప్పుడున్న అనుభవించుచు ఆత్మదృఢతయిన కోల్డు గోల్డు

ఆభరణములు

ఎచ్చటవున్నది. ఎచ్చటవున్నది. ఇదిగతలో నాటక సంఘమునకు కర్తవ్య, పరదానియ్య, వేరేవెటు జిగివాడెన్నులున్న, స్వంతముగా తయారుచేయించి విక్రయించుటలో ప్రఖ్యాతిచెందిన కె. నాదముని అందు సన్ 164, చయవా బజారు రోడ్డు మదరాసు

ఈ ఆద్రనుకు స్వంత ఆదర్శవై వచ్చిన కోల్డు గోల్డు వేరేవెటు చెయను ఇందులో క్లావరు, డైమను. స్టార్ ఇటు వంటి పరికములు గలవు. అందులో అందమైన లేడి ఫోటోలు, దానిపైన భూత అద్దము అమర్చబడినవి. చుట్టు ప్రక్కల డైమను వలె ప్రకాశవంతమగు ఎటువు, తెలుపు.

పచ్చ రాళ్లు పొదిగియున్నవి. నూతనకాంతికి సమానమైన కాంతి గలది. అగోచరమయినది. దీని ధర ఒక్కటింటికి 2—0—0 వై జ్యోవ మోస్తరుగనే లేడి ఫోటోలు లేనివి చిన్నపరికములు కలిగి. ధర 1 టింటికి 2—0—0

కె. నాదముని అందు సన్,

164, చైవాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

స్థానికవార్తలు

చెన్నపురి త్రువ్వుపూలు:—చెన్నపురి నుండలి పి. డబ్ల్యు వర్క్సు పావులకుందు పోచేము ఆవెంటిములు త్రే ద్బువూలులందు థి నరీ కుండు శిక్షపాంకనలెను. వివరములు వర్క్సు పావు నూపరింటి డె.టుగారు, పాతకాల నూపరింటి డెంటుగారు కలసి నిర్ణయించెదరు, (ప్రమాణసంఘము)

జంతుహింసా నివారణసంఘము:—ఈ సంఘము వారి యాజమాన్యమున ప్రపంచమునందలి మతములన్నియు భూతదమును బోధి. మమన్నునను విషయముకు గురించి యె. సి. రంగస్వామి అత్యుంగారు నుంబంబంకం మాకే గార్హస్థ్యయందు గురువారము సాయంకాలము 6 1/2 గంటలకు ఉపన్యసింతురు.

గుంటూరు ప్రార్థనసమాజభవనము ప్రవేశ మహోత్సవము:—జనోపయోగార్థముగను, ప్రార్థన సమాజమువారి వినియోగముగొనుటను, గుంటూరు బ్రాడీపేటలో నాతలిదండ్రుల జ్ఞాపకార్థమై నేను కట్టించిన “కాంతినిలయును” యొక్క ప్రవేశ మహోత్సవము, ఈనెల 26-వ తేదీ సోమవారము సాయంకాలము 5 గంటల 30 నిమిషములకు జరుపబడును. అని రామసము వెంకటేశ్వరుగారు గుంటూరునండి వ్రాయుచున్నారు.

కల్లోల్లాసిని సభ:—ఈ సభ ఉపాధ్యక్షులగు సల్లా గురుస్వామిశెట్టిగారు ఇటీవల దివానుబాదరు బిరుదమును పొందిరి. వీరిని ఆభినందించుటకై యీ సభవారు కడచిన శనివారము సాయంకాలము సౌందర్య మహోలనందు సమావేశమైరి. ప్రభుత్వమున శెట్టిగారి బేదార్యము నేవారతి ప్రశంసించుచు కొన్ని పద్యములు చదువుడెను. ఉచిత విధమున శెట్టిగారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. సభకు దాదాపు నూరుమంది శ్రీలువచ్చియుండిరి. కృష్ణకులభార మనునాటకమునందలి కొన్ని గంకములు హృద్యముగ ప్రదర్శింపబడెను. రాత్రి తొమ్మిదిగంటలకు ఆందరకు గొప్పనింది. ఇ అగ్గబడెను. భోజనాంతరము తిరుగ సభ్యులు సమావేశమైరి గురుస్వామిశెట్టిగారి కీర్తిదశమనోసగుటచే వైశ్యసంఘమువారికి గలిగిన ఆనందమును స్వామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు వెలిపుచ్చిరి. సభ్యులు శెట్టిగారికి ఒక బెండిగిన్నె ఇచ్చిరి. అని ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

ఖద్దరు

ఎల్ల కాలములందు ఉపయోగింపవచ్చును ఉదకమండలమునండి యొరు డెయిలీ ఎస్సెన్షియల్స్ కకు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు: ఈసంవత్సరము ఉదకమండలమున నేను ఖద్దరే ఉపయోగించినాను. పురోగుడ్డలకు బదులుగ ఇచ్చట ఖద్దరు ఉపయోగించవచ్చును శీతలప్రదేశములందు కద్దరజుట్టా అన్నివిధముల శ్రేష్ఠమైనది. కద్దరు వస్త్రములనేత అందిట్టుముగ యుండదు. అందువల్ల గుడ్డకుందలి ఖాళీలనుములయందు గాలి నిలిచి యుండును. కావున యావస్త్రముల యందు ఉష్ణాకర్షణ శక్తిమిగుల స్వల్పముగ నుండును. కావున కద్దర వస్త్రముల శ్రేష్ఠమైనది. ఇంక ఉష్ణప్రదేశములందు కద్దరవస్త్రములు భరించుటయొక్కవను నిషయము ఎల్లరకు అనుభవపూర్వకముగ తెలిసియే యున్నది.

కొన్నాళ్ళక్రిందట నైనిటాలు కేంద్రీయరసాలయందలి యాకర్జేర శైవీ రసాలాలు అనునతడు తెయిలరు ఫార్మాంగారిని సంహరింప యత్నించెను. తెయిలరు తప్పించుకొనెను. శిక్షాస్వల్పి 307 వ కెప్టెన్ క్రింద ఆఖయివీ పరులను హత్యచేయుటకు యత్నించినందుకు నెషన్సుకోర్టుగా విచారించబడవలె నని డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు క్రిగివాసంగారు తీర్పుచెప్పిరి.

గ్రాండు తేయేటరు నాటకశాలలో

డం బాచారి విలాసము అను నాటకము శ్రీమతి పి. బాలామణి, రుక్మణమ్మ మున్నగువారిచే అత్యద్భుతముగా ఈ నెల 24, 25 తేదీలలో శనివారము, ఆదివారము ప్రదర్శింపబడును. ఈ నాటకము ప్రథమమున ప్రదర్శించినది, శ్రీమతి పి. బాలామణియే K. Nathamuni & Co., Dealers in Dramatic Goods.

వివాదకరమగు సంగతి

కృష్ణ జూన్ 19 మొన్న దేను బారకీయలందు వివాదకరమగు సంగతి సంభవించెను. ఛార్జ్ అను నైనుకు డొండు (సె వేట్) తన బాగకీ చు నకు బోవుచు అచట పరువుమీద ఉన్న ఒక కిస్తోలును జూచెను. అది గుండ్లతో కట్టి చుబడెనని తెలియక తనస్నే హితుడగు ఉడ్ నావున గారిపై నవ్వుతాడు గురిపెట్టెను. దా: కీలును (టిగర్) లాగుటచే గుండు బయటకువచ్చి తనమిత్రుని మొగముమీద బడెను. దానివలన అతను నిన్నటిదినము చనిపోయెను చాప్ కె గారిని ప చా రా గి డి లో నుంచిరి. కాని ఈ వివాదకర మగుసంగతి ఆయనకునును బాధించుటచే ఆయనను వైద్యా లయమునకు గొంపోయి యువ హాము జేతులని వచ్చింది. వైద్యాలుయునుండే ఆయనను కనిపెట్టి చూచుచున్నారు.

16 తేదీన కిక్కి అను వైమా కుడును ఒక ప్రయాణికుడును కంట్రీ క్లౌ మెంటులమీదుగ బోవుచుండిరి దురదృష్టవశమున యంతముగా ఏవోతప్పు నండుటచే అది విమానకాలమై బడెను. కాని ఆ ఇద్దరిలో ఎవరికిని అపాయము నాలగ లేదు.

కృష్ణ కెట్రీ క్లౌ మెంటుగా నున్న పటముల మందిరము 15 తేదీన తగులబడెను. ఆయనమాని 80000 రూప్యములు నష్టమునచ్చెనని అంచనావేసెను.

ఇకషురెచ్చు కంపెనీని మోస పుచ్చుట

కరాచీజూన్ 19:—ఒక నాపృచ్చిలరకట్టలరక్తదొండు తనవరకు విలువకు పూర్తికరెడుకాణముల అగ్నిప్రమాదము లేకుండగ భీమాజేసెను. తనకు గొప్పపన్నును కర్కములో సంభవించెను. దీనిని రాబట్టుకొను దురదృష్టముతో తనంతట తానే తన దుకాణము తగులబెట్టుకొనెను. ఇది ఇకషురెచ్చు కంపెనీ వారిని మోసముజేయుటకుగాను ఆ తడుజేసె నని అతని బట్టుకొనిరి. పూ రం త యు క ల వ రము గ ను న్న ది. కొన్ని వారముల నుండి ఈ అంటువ్యాధివరకురాను ప్రీతి వ్యాపించుచుండుటచే ఇతనినిబట్టుకొనుటకు కాణముని అనుకొనుచున్నారు. సరుకుల పూర్తివిలువకు భీమాచేయబడిన దుకాణములు 12 చిల్లరబట్టల దుకాణములకు తక్కువగాకుండ ఒకదాని వెనుక ఒకటి తగులబడుచుండెను కడచిన కొన్ని మాసములనుండి చిల్లరవర్తకులు చాలాపన్నునచ్చెనని తెలియుచున్నది. భీమాకంపెనీవారు దీనివంతకు అనుమానించికవ గాధా స్వేషక పోలీసువారికి తెలియజేసిరి. ఈవర్తకు బట్టుకొనుటకు కాణముదియే. ఇంకను చాలమందినిబట్టుకొనెదనని అనుకొనుచున్నారు

బీహారు- ఒరిస్సా గవర్నరు 20 తేదీ సాయంకాలము జమ్మవద్ పురముజేరెను. కట్టా పాలకులు మంత్రులు వీరికి స్వాగత మొసర్చిరి. అచట నెలకొల్పబడిన తాతాకార్యాలయమున తదితర పౌరీకామిక ప్రతిష్ఠాపకలకు గవర్నరుగారు పరిక్షించును

అలహాబాదు బ్యాంకుదోపిడి కేసు కంట్రీస్కెంటు మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో విచారించబడుచున్నది. నిందితులలో నొకరగు దుర్గాప్రసాదు నాలుగేండ్ల క్రిందట కాషియరు కసిస్టాంటు గనుండెనని ఇంపీరియల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా హెడ్ గుమాస్తా గోవర్ధనదాసు సాక్ష్యునిగా సాక్ష్యము చెప్పిరి. ఆకడేల తన ఉద్యోగమును వదలిపెట్టెనో తెలియకుండెను. బ్యాంకు కోశాధికారి రాధారామకాగడ దోపిడి వివరములనుగురించి చెప్పిరి. బట్కూబండి వాడు సాక్ష్య మిచ్చుచు దుర్గాప్రసాదుమోటారు బండినుండి దిగి బండికి అడ్డము తగిలెనని చెప్పెను. పోలీసు సాక్షులు కొందరు విచారించబడిరి. 26 వ తేదీన నేరములు నిర్ణయించబడి, తీర్పు చెప్పబడును.

ERASMIC

ఎరాస్మికు తేయాకు గులాబి సబ్బు ముఖము, హస్తములు మున్నగువాని సహజపు అంగసౌందర్యమును చెడకుండ సంరక్షించుకొని, సౌందర్యవతులుగా నుండు నారీమణులకిది ప్రథమ సహాయము నిచ్చును. మీ శరీరములకు కావలసిన సువాసన గల సబ్బు. (సి) ఈ సబ్బుయొక్క ఉపయోగము నిరుపమానము. అన్ని దుకాణములలో దొరకును.

ప్రస్తుతస్థితి

కాంగ్రెసు కార్యక్రమము

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ ఉపన్యాసము

(నిన్నటి తరువాయి)

స్వరాజ్యమును గూర్చి తలపెట్టుటకు గూడ భూమి పంజాబు సమగ్రము పరిష్కరింప వలెయిద మనమెట్లు పట్టుకల తోనుండునదియు మీకు తెలిసియున్నది. పంజాబు సమగ్రము పరిష్కరించినను, మృతినొందిన మహానీ యులు తిరుగు బ్రతుక రని నాకు తెలియును. పంజాబు దురంగ కారులను శిక్షించుట వలన, స్వరాజ్యము లభించునను నాశయు లేదు. పంజాబులోని దురంత కారులను మించినవా రింకను విచ్చల విడిగ నేటికినిదేశ మునం దుండలేదని ఎరికి తెలియును? ఓద్యయరు డయరుల కిచ్చుచున్న ఖంచుల నాపుడల చేసినను మనకు స్వరాజ్యము ప్రాప్తముగాదు కాని స్వరాజ్యమును, గూర్చినయెచునవల నాలో చించుటకై నను పంజాబు సమగ్రపరిష్కారము మొదటి నిబంధ నయనిన నను పట్టవచ్చుచుంటిమి. నిరంతర కార్యకర్తలనుగూడ మనకు విశ్వాసము చేసికొని వారి విభావనను దు మార్చిలిగిన గాని, మనము వారితో మాటలాడుట కొరవడము. అన్యోన్యమై త్రియు నీగివైన నే ఆధారపడి యుండును.

స్వరాజ్యమునకు రెండు అభ్యంతరములు

అలాగుననే మీరును స్వరాజ్యమును మీరు వా సరము గ వాంఛించుచుండినట్లుకు నిద్రాసములను జూపుచి మిమ్ము మీ నానుకులు కొరుట తప్పా? కద్దరును వాడుటకే మీకు కష్టముగ నుండినచో, తరువాత వచ్చేది కష్టముల నన్నిటిని మీ రు కాంతముగ భరింతు? తలంచుట యెట్లు? గాంధీమహాత్ము డు స్వరాజ్యమునకును జూపుచు అభ్యంతరములగ నిలిచి యుం డురెండు పె భూతములను తెలిపెను. విదేశ వస్త్రములు, హిం దూనుహమ్మదీయ మనఃకర్మలను అనునవి. రెండు పెనుభూతము లు. మిగతావస్త్రములు ఇప్పుటికి ఆ పెనుభూతములకు గాయ ములచేసి వికలాంగుల గావించెను, కాని వానిని యంతకు చంపలేదు.

అలహాబాదు విక్రయ నిరోధము

పండితుని నిర్ణయి.

కద్దరును గూర్చి పరిశీలించునపుడు విదేశ వస్త్రములకు విక్రయించు నా సోదరులతో నొకంత ముచ్చటింప దలచితిని. మీరు కావించిన కార్యముల ఫలితమంతయు మీకు గట్టిగ బోధ పడినచో ఇక మీకుట విదేశ వస్త్రములను తిప్పించమని భగ వంతుని యొడుట కతివముగ ప్రతిజ్ఞ నొకటి. మీ రా ప్రతిజ్ఞల ను భగ్నులు గావించి మీ నగరములోని దేశభక్తులను కొందర నిష్కర్షములకు తోడ్పడితిరి. వారి నిష్కర్ష బాధ్యత మీవైయు న్నది. వారితో నామ్రమునుగ పుత్రుడుండుటచే నేనెట్టి యా కోపణము గావించుచుంటిని తలంప వలదు. అతను, జెయిలుకు వెళ్లినందు వలన నాకు ప్రత్యేకముగ దుఃఖము గలుగలేదని మీరు తలంచుడు. జవహరిలా లుకు సంబంధించినంత వరకు ఆతని నిశ్చలదేశభక్తి నిరాకరణో ద్యమ ప్రారంభముననే ప్రభుత్వము వారి దృష్టి నాకర్షించెను. లక్ష్యభిక్షము జెయిలు నుండి ఆతని విడుదల జేసిన తరువాత మౌలచాలకాలము పంపుటకేయనికేను నిశ్చయించుకొంటిని ఆతని విడుదల యంతరము నాతోడి నిష్పాధికులు నన్నభివందింప గా మేకను నెంచువాడు దాని నెంత కాలము పెంచు"నని యం టిని. ఎన్నడో యొకప్పుడు మేకను నుపయోగించు కొనును. నేనీ దేశభక్తులు జెయిలుకు వెళ్లినందుల కలుపూత్రమైనను చింతించు టలేదు గాని వారిని జెయిలుకు తిరుముటకు ప్రభుత్వమువారికి మీరు (విదేశ వస్త్రముల నమ్ము వర్తకులు) సాయపడితిరే యని మూత్రమే నేను దుఃఖించు చుంటిని. మీరు గైకొనిన ప్రతిజ్ఞల భగ్నులు గావించు కుండియుండిరేని, కాంగ్రెసు సంఘము తీర్మానముల గావించి యుండవు మీరు జూబులు వచ్చియుం డవు మీ దుకాణముల వద్ద విక్రయ నిరోధ ప్రయత్నములు జ రియింతుండిదీ గాదు. వారు జెయిలుకు వెళ్లవలెనని మీరు కోరలేదని నే నుహించ గలను. కాని మీ ప్రతిజ్ఞాభంగము వలననే నీటికిని సంఘటిల్లే నని యాడిగ జలుకు చుంటిని. మీ యాగక్షేమమును గూర్చి జవహరి లాలును, ఆతని మిత్రులను శ్రద్ధపూర్వకమున కుండినను నష్టమునుండి మిమ్ము సంరక్షింపవలె నని తలకెట్లుండినను క్రిమినల్ కోర్టులో ఆలాగున వింతగా నను ర్థించిన సిబిలులా క్రింద కూడ వాడి కక్షింపబడి యుండెరు

విక్రయనిరోధము నేరమా?

ప్రభుత్వముపై పన్నుదము చటము

ప్రభుత్వము వారు కాంతమును న్యాయమును, సంరక్షిం చువారిని దంభోత్తులు పలుకుచుందురు. నేను ముప్పదియేడు - ముప్పదియేనిమిది సంవత్సరముల కాలము న్యాయవాద వృత్తి యందు కాలముగడిపి నంపాదించిన యనుభవముబట్టి నాకు గూడ న్యాయ కాన్త్రము తో పరిచయము గల దని తలంచె దను. మీ దుకాణముల వద్ద విక్రయ నిరోధమును గావించియు

మీరు సభ్యులుగ నుండు వ్యాపార మండలి వారి ప్రోత్సాహ మతోటి యితర కార్యములను చేసియు, జవహరి లాలును ఆతని మిత్రులను కావించిన కార్యములను లేదని నానిచ్చితాభిప్రాయము మీలో మీ రాలోచించుకొని మీ యష్టము వచ్చియు గావించు కొనుటకు మీరు సంపూర్ణాధికారము గలరు. మీ నియమాలనరించి, విదేశ వస్త్రములకు తిప్పించిన వారికి జా ర్యవాణింపబడుట మీకు సంపూర్ణాధికారము గలదు. వ్యాపారమండలి వారి ప్రోత్సాహము నాధారము జేసికొని వారి తీర్మానముల నాచరణలో భిక్షించుటకు జవహరిలాలులను అతని మిత్రులను సంపూర్ణాధికారము గలదు. కాంగ్రెసు ప్రచారకు లు మీతో జ కింత శ్రమ పుచ్చుకొని యుండు దుదెనియేనేను తలంచెదను. వ్యక్తులకు నష్టము గలుగుతుండ తప్పించుట కింత శ్రమ పుచ్చుకొన వలెనని కాంగ్రెసు కూడ వారిని కోరియుండ లేదు. వ్యక్తులకు నష్టముగలుగునే యని నేనెట్లు పరితాపము చెందువాడనుగాను నేను మి చేయబూనితిని యిప్పుడే నిష్ఠాయుగ జెప్పుచున్నాను. వినుడు. నేనిప్పుడు చెప్పబోవు ప్రతిమాటను ప్రాసికోనవలెనని సి. వి. డి. విలేఖనుని కోరుచున్నాను. ఆతడు ప్రతిమాటను తీసికొను లాగున నేను నెప్పుడైన మృది గ మాటలాడెదను. జవహరి లాలు ఎచ్చట యున్నానో చెనో, ఎవరితో నుపగిసిం చెనో, నేనును అచ్చటనే నిలుచుకొని, అతే సభలో, ఏ మాటల జరికిండులకై శిక్షింప బడెనో, ఆమాటలనే నేను మరల బలుకుచున్నాను. విదేశవస్త్రముల విక్రయము సాగు చుండెనేని, నే నేమృతిమును జంకక విక్రయనిరోధమునకు కాం తముగ గడంపెదనని హెచ్చరించుచున్నాను. కొనువారి యిష్ట వద్దకు వెళ్లి గాని, దుకాణముల వద్దగాని, ఎంతదూరమైనను సరే విక్రయ నిరోధముగావించును. ఈ భావము న నేను మరల లు మరల యుచ్చరించుచున్నాను. నేను విక్రయ నిరోధము గా వించెదను, నేను విక్రయనిరోధము గావించెదను తరువాత కలుగు ఫలితముతోటి నాకు సంబంధము లేదు. నాకు మినింధులతోటి సంబంధములేదు. నుకులు మీవద్ద యధికముగ నిలువ యున్నను నాకు నిమి త్తములేదు. దిగుమతులను తీసికొనుటకు మానినను, మానకున్నను, నాకు నిమి త్తము లేదు. మీ యిష్టము వచ్చినట్లు మీరు ప్రవర్తించ వచ్చును. కొను గోలు చేయువారు విదేశ వస్త్రములను తీసికొన కుండ బోధించుటకు నేను నాకు దొరిచిన సాధనముల నన్నిటిని యు పయోగించుటకు నాకు స్వాతంత్ర్యము గలదు. స్వదేశ విదేశ, వస్త్రపుల నమ్ముటకు వర్తికుల కెట్టి స్వాతంత్ర్యము గలదో, ఆలాగుననే, ఒకవిధముగ వస్త్రపులను కొనవలదని ప్రజలకు నచ్చ జెప్పటకు నాకును స్వాతంత్ర్యము. గలదు విదేశవస్త్రముల విక్రయమును తగ్గించుటకును, కద్దరు విక్రయమును వ్యాప్తిచేయుటకును నేను నా కక్షికొలది ప్రయత్నించెదనని మీ యెడుట నిష్పాదు వాగ్దానము గావించు చున్నాను. నేను ఇంటింటికి, వీధివీధికి వెళ్లి సోదరులను వేడుకొందును, ప్రార్థించును, వారి కార్యవైబడుదును, విదేశ వస్త్రములను కొనవలదని సాష్టాంగ ప్రణామముల గావించును. మీరు సిద్ధముగనుండుటకై కొంతగ డువుచ్చి తరువాత యాపనికి శ్రద్ధగ బూనుకొందును. కొర్టు లో విచారణ జరుగుచుండిన యంతరమున జవహరిలాలు, మీ మనస్సుకరగు:ట్టి విజ్ఞప్తిగావించెను.మీరు ఆవిజ్ఞప్తిని సాగధాన ముగ మరల మరల చదివి దానిపై యాలోచించు కొందురని నేను విన్నవించుచున్నాను.

కద్దరు మహాత్మ్యము

కద్దరు ఎంత అవసరమైనదియు మీరు బాగుగ నచ్చజెప్పి తినని తలంచెదను. కాంగ్రెసు దానినిగూర్చి మరిమరి చెప్పవచ్చు ది. కద్దరును వ్యాప్తిగావించుటకు ప్రయత్నించి యు నేటలు చెజ సాకుల వెల్లుచున్నారని గాంధీమహాత్ముడు నొక్కి చెప్పుచున్నా డు. ఎదురుకు ఎద్రనింగువలె కద్దరు ప్రభుత్వమువారికి భితావహముగ నున్నది వీనికంతయు నేదియో నొక ముఖ్యకారణ ముండితిరు ను. కద్దరు మన యుద్యమమునకు లాభకరము గాదని మనకు న్నూరింపవచ్చు, దాని వ్యాప్తికై మనమింత శ్రమపూర్వకముట యే? అది తమ ప్రతిపూలత కని వారికి న్నూరింపవచ్చు, ప్రభు త్వమువారిట్లు వెజగండనే? ఇందువలననే, స్వరాజ్యసంపా దమునకు కద్దరు ఆత్యంతావశ్యకమైనదని మనము కనుగొన వచ్చును. ప్రభుత్వమునుండి స్వదేశీయదల జూపెడి సాను భూత నలునలకు మీరు మోసపోవలదు. నా మిత్రుడు పండిత మాలవ్యాగా రివధ్య ఆసాము, పంజాబురాష్ట్రములందు పగ్గ టనును గావించిరి. ఆరాష్ట్రములలో కద్దరువ్యాప్తికి ప్రతిపూల ముగ నధికారులు గావించుచుండిన యభ్యంతర ప్రయత్నములను మాలవ్యాగారు నాకు విశేషింపిరి. కద్దరు ధరించినవారిని పలు విధముల హింసించుచున్నాడు. ప్రజల భవయోగపడిడి స్థలము లకు, ఉద్యానవనములకును వారిని రానిచ్చుటలేదు.

మహాత్ముని నిబంధనలు

గాంధీమహాత్ముడు తనమాటను దక్కించుకొనలేదని యందురు. స్వరాజ్యము మొదట 1921 ఆగష్టు-తరువాత దిసంబరుకు, అప్పునని మహాత్ముడు వాగ్దానము గావించెను. ఆ క్యవధి గడచిడి. మనకింకను స్వరాజ్యము రాలేదే యని తల్కిం తురు. మీయంతటమీరు కాశ్మీరానుకొని గురకలుకెట్టి నిడిం చిన యాలోచనగ నీర్వరదినమునాటికి స్వరాజ్యము మీరున్నును కద్దరు వచ్చిచేదనని ఆయన యెప్పుడైనను మీతో పలికియుండె

నా? మీ రింకను చేయవలసినపనులను కొన్నిటిని ఆయన యదహా రించి యుండలేదా? ఆయన కోరికప్రకారము మీరు చేసితిరా? వైద్యుడు ఒకమందునిచ్చి దాని నుపయోగించిన, యంతకాల మునకు వ్యాధి తగ్గునని చెప్పెను. మీరు ఆమందును పుచ్చుకొ నకయే వ్యాధి నివృత్తము గా లేదని వైద్యుని దూషించురు. అది న్యాయమా? సహేతుకమా? గాంధీమహాత్మునియందును, ఆతని యుద్యమమునందును విశ్వాసముగలవారు, ఆతని యుపదేశ ములను సంపూర్ణముగ, నాచరణలో భిక్షువలెను. ఆతని కార్య క్రమమునందు విశ్వాసము లేనివారు, దానిపై కారము అవలంబింప నవసరములేదు. కాని గాంధీమహాత్మునియెడ విశ్వాసముగలవారు ఆతనిని గురువుగ భావించి యనుసరింపవలెను. అతడు భారతీయు లకు హిందువులు, మహమ్మదీయులు, పారశికులు, క్రైస్తవులు ఎల్లరు రాక్షసులుండు జన్మగ్రు. మహాత్ముడు మార్గము జూపుటకు పూర్వము మిగిలి యెట్లుండెనో యాలోచించు కొనుడు. మురుగుడుగుంటలో జలుగులు కొట్టుకలదును కాల ము గడంపుకొను తూద్రజంతులవలె నుంటిమి. ఈవిధముగ పోల్చి నందులకు నన్ను మన్నింతురుగాక. మిమ్ముగుంటలోనుండి లాగి మంచి గాలిలోనుంచినది గాంధీమహాత్ముడు. మీరు కొన్ని సౌక ర్యములను సంపాదించుటకు కాంగ్రెసు గత ముప్పదిరెండు సంవత్సరములనుండి బ్రయత్నించుచుండినది నిజమే. తరువాత స్వరా జ్యమును సంపాదించుటలేనియు నిశ్చయించుకొనినది. కాని మా మూలు భిక్షుటనమే. ఒకరినై యాధారపడక, ప్రభుత్వమువారి విషయము మనస్సుననే తలపెట్టక స్వరాజ్యమును సంపాదింప వలెనను మనోనిశ్చయమును మీకు కలిగించినది గాంధీమహాత్ము డే. హిందూమహమ్మదీయ సభ్యులయు ప్రాతకాలపు సిద్ధాంత మే. కాని హిందూగోవును ముస్లిమునిహమును ఒకటిగ నడి పించి ఒకకాలునగద్ద నీరు మొదటిపర్యాయము. కొతముగ త్రొక్కినది గాంధీమహాత్ముడే. ఈ కార్యసాధనమహాత్మ్య మతనికేదక్కిడి. గాంధీ వట్టి లోకోత్తరపురుషులు ప్రతిదేశము నందును, ప్రతిదినమును జన్మించరని మీరు జ్ఞప్తియందుంచుకొన వలయును. కొన్ని శతాబ్దములు గడచుకొలది ప్రపంచమున కంత టిని శోభకలింపుట కేదియో యొక పుణ్యభూమియం దవ తార మెత్తుదురు. మీ రా మహానీయునికి సమకాలికులనుగ జేసి నందులకు భగవంతుని ప్రార్థించుడు. ఈయవకాశమును గోల్పో వలదు. విదేశవస్త్రముల విక్రయించు నోవర్తకులారా! మీరు కాంగ్రెసుపక్షము వహించి విదేశవస్త్ర మెనుభూతమును పార ద్రోలవలెనని నేను వేడుచున్నాను. ప్రజలను వానిని కొనకుండు రని హెచ్చరించుచున్నాను. వర్తకులు తమ విదేశవర్తకులను, తమ లెక్కలనుమాత్రమే చూడక భేతమువంకగూడ జూతురు గాక. మీదేశమునుగూర్చి యాలోచించుటకు మీరు సమర్థు లేరున్ను, మీస్వంతిబ్బలనుగూర్చి యైనను ఆలోచింపుడు నాడు మీకులెనుండరు. విదేశవస్త్రములను విక్రయించరు. అప్పుడు వారు మిమ్ముగూర్చి యేవిధముగ నభిప్రాయపడుదురు? మీరు స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు తోడ్పడినవారిని వారు గర్హిం తురా? లేక యభ్యంతరముల గల్పించినవారిని మిమ్ము నిందితు రా? దేశభక్తులగు. తండ్రుల స్వేచ్ఛాయుతులగు భూమాలు మీరు కావలెనా? లేక బానిసలగు తండ్రుల బానిస భూమాలు కావలెనా?

మార్గదర్శయము

మన మిప్పుడు రెండు మార్గములు కలయిపోట నున్నా ము. ఒకమార్గము నునుపుగనున్నది. కాని చిక్కులు చిక్కులగు వంకరగ, బానిసత్వపు గుట్టలమధ్యన బోవును. మరియొకటి రాష్ట్రోని, కతివముగ నుండును. నడవప్రారంభించినపుడు కష్ట ముగనుండును. కాని నడవకొలది చక్కని, చల్లని, స్వాతంత్ర్య పూరితమగు, నుద్యానవనమునకు బోవును. ఏవివరింతురో. మీరే నిర్ణయించుకొన జగును. విదేశవస్త్రవ్యాపారమునందు బాధ్యక వర్తకు లకెంతగలదో, కొనువారిని అంతగలదని నాఅభిప్రాయ ము. కొనువారు లేకున్న విదేశ వస్త్రములు దిగుమతియే గావు. ప్రతిజ్ఞల గైకొనుటయు, తప్పటయు, అవసర ముండదు. కనుక వర్తకులును, కొనుగోలు చేయు వాడును ఉభయులను ఈపవిత్ర మగు నుద్యమము కాదరింతురని వేడుచున్నాను. నేను భారత దేశ మంతయు పర్యటనము గావించ నుంటిను విషయము మీకే పాటికి తెలిసియే యుండును. కద్దరును గూర్చి ఎవరైనను మాట లాడునపుడు, నేను దైర్యముగ నాముఖమును వైకెత్తి వారితో సహనముగ మాటలాడుటకు మీరు అలహాబాదు నానపురము కాకకాళ మెత్తురని విశ్వసిం చెదను. గాంధీ మహాత్ముడు జెయిలుకు వెళ్లినపుడు 'నామొదటి, చివర సందేశము కద్దరు' అనిచెప్పినది జ్ఞాపక ముంచుకొనుడు. గాంధీమహాత్ముని చిన్న కుమారుడు దేవదాసు గాంధీమొసిన కద్దరు, సందేశమును జ్ఞాపక ముంచుకొనుడు. గాంధీమహాత్ముని యెడ మీకు భక్తి యుండెనేని, అతెక్కుభయగు విదేశ వస్త్రములను విసిరి వేయుడు. మీ తేమాముల నింకను ఆపాతకము మట్టుకొనియుం డునంతకాలము, దయచేసి 'జయ' భగ్నములు గావించి యా మహాత్ముని పవిత్ర శాప మున కపచారము నాపాదించుటకు.

శ్రీ రామ దాసు చరిత్రము

ఇయ్యది కొండపల్లెయనెడి గ్రామమునందు జన్మించి భద్రగిరియందు కైంకర్యము చేసిన గోపన్న యను పేరుగల రామదాసుగారి వైభవమును తెలుపుచున్నది. ఇతడు శ్రీ రామ భక్తుడు. ఇందు భద్రాచలమాహాత్యమును గలదు. భద్రగిరియందు ప్రస్తుత ముండు ఆలయమును, అందలి సీతా రామలక్ష్మణుల ప్రతిమయు మొదలుగాగల అతిసుందరమైన 8 పటములను జేర్చబడి మేలైన బైండు రూపు 1-0-0. డిటా కాలికోబైండు రూపు 1-2-0.

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అందు కో., ఆనందముద్రణాలయము, మదరాసు. (1)

R. Venkateshwar and Co, Publishers, Loane Square, Madras.

నోటీసు

ది కర్నాటిక్ వేవరుమిల్సు, లిమిటెడ్

“వెక్సుఫార్డు హౌసు” కీల్పాకం, మదరాసు

1920 సం॥ రమునందు కంపెనీ ప్రాప్త్యనును ప్రమరించి పంచి పెట్టినప్పటినుండి మదరాసులో గాని లేక మదరాసుకు సమీపమునగాని యంత్రాలయమును స్థాపించు ఉద్దేశ్యము లేదు. రాజమహేంద్రవరమునందు గోదావరి నది ఒడ్డున విశాలముగనున్న అనుకూలమైన 45 ఎకరముల స్థలము దొరికినది. సదరు స్థలమునందు గడ్డితో కాగితములను, వెదురునుండి కాగితపు గుఱును తయారుచేయుటకు కావలసిన కట్టడములు, యంత్రాలయములు మున్నగు నవి అతిత్వరితముగా ఏర్పాటు చేయబడుచున్నవి. కాగితపు గుఱును కాగితములుగా మార్పు చేయు, అట్టలను తయారుచేయుట కవసరమైన యంత్రములను ఏర్పాటుచేయుట మిక్కిలి ప్రశస్తమైనదని డైరెక్టరులు యోచించుచున్నారు.

యంత్రాలయమునకు కావలసిన సామగ్రిలన్నిటిని ఏర్పాటుచేసి, కాగితమును తయారుచేయుటకై కావలసిన (కెమికల్సు) రసాయన సామాను లన్నిటిని అచ్చటనే చేసికొనుటకు అగత్యమైన కర్మాగారము నొకటిని స్థాపించుటకును డైరెక్టరులు ఉద్దేశించియున్నారు. కాగితమును చేయుటకు పరిశ్రమములకు ఇతరపనులకు, కావలసిన రెండు రకముల రసాయన సామానులు తగిన ధరలవొప్పున (కెమికల్సు) ఎక్కువగా కావలసియున్నది.

కావున కంపెనీ మూలధనము రూ 10,00,000 ల నుండి రూ 30,00,000 లకు పెంచుటచేసినది.

రూ 20,00,000 లు మూలధనము వాటా 1 కి రూ 100 లు చొప్పున 10,00,000 వాటాలుగాను, వాటా 1 కి రూ 20 లు చొప్పున 5,00,000 వాటాలుగాను విభజింపబడియున్నది.

రూ 100 ల వాటాలు—దరఖాస్తుతో రూ 25 లును మిగిలిన సొమ్ము కోరినప్పుడు దఫా 1 కి రూ 25 చొప్పున చెల్లించవలెను. ప్రతి రెండు దఫాలకు మధ్యను 3 నెలల కాలము నకు తక్కువలేని వ్యవధి యుండును.

రూ 20 ల వాటాలు—దరఖాస్తుతో రూ 10 లును, మిగిలిన సొమ్ము కోరినప్పుడు దఫా 1 కి రూ 5 లుచొప్పున చెల్లించవలెను. ప్రతి రెండు దఫాలకు మధ్యను 3 నెలల కాలమునకు తక్కువలేని వ్యవధి యుండును.

ప్రాప్త్యనునకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

ది మానేజింగు డైరెక్టరు “వెక్సుఫార్డు హౌసు,” కీల్పాకం, మదరాసు.

మహామారి (ప్లేగు) నుండి ఎంతమాత్రము భయములేదు

(1045)

శ్రీ గద్వాల మహారాజు సాహేబుగారి మెప్పుచే బంగారుపతకమును బొందిన

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

వేగు ఔషధములు

కడచిన యిరువదియైదు వత్సరములకాలముగ ఇండియాలో పలుభాగములందును, బర్మా మున్నగు పలుప్రదేశములను ఉపయోగింపబడి ఆ నేకులను రక్షించినవి.

జ్వరమునకు హైమాది పానకమును, గడ్డలకు శతధౌతఘృతమును, ఉపయోగింపదగినవి

ఇవి ప్లేగును గుణపరచుటయే గాక, రాకుండ చేయుటకును చాలినవి. ప్లేగుగల ప్రదేశములందు పానకమును మేము చెప్పియుండు ప్రకారము నేవించుచుండిన, ప్లేగుబాధ ఎంతమాత్రమును సోకదు. ఈ మందులను పిన్నలు, పెద్దలు, గర్భిణీ స్త్రీలుకూడ ఉపయోగించవచ్చును.

హైమాదిపానకము 6 అవున్సుల సీసా రు 1-4 లు } శతధౌతఘృతము 1 అవున్సు సీసా రు 0-14-0 లు
3 ” ” 0-12 } ” ” 0-10-0

ప్యాకింగు పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము.

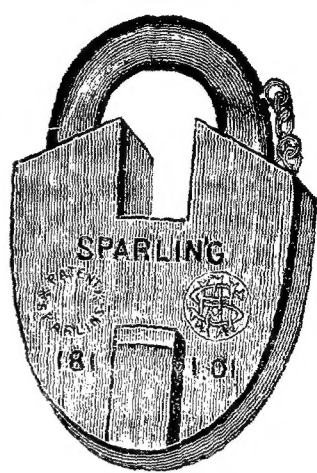
తంత్రవిలాసము:—“పండిట్” మదరాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము, 41, ఆచారప్పక వీధి, మదరాసు.

మీ సొమ్మును, ఇతరవస్తువులను భద్రముగా కాపాడుకొనుటకై

“స్పార్లింగ్” వేటెంటు

దీనిని ముద్రను ఉపయోగింపుడు

గో. ౧, ౧, 1, 1, 1
రూ. 2-5, రూ. 2-5, రూ. 4-0, రూ. 4-10
6 పేట్ల దీనిని ముద్రను కాపాడిన దీనిని
వేటెంటు ధర రూ. 8-2-0

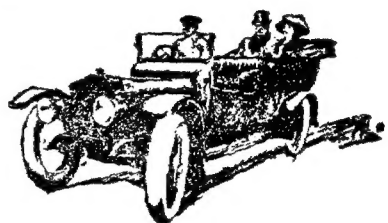
గో. ౧, ౧, 1, 1, 1
రూ. 2-5, రూ. 2-5, రూ. 4-0, రూ. 4-10
6 పేట్ల దీనిని ముద్రను కాపాడిన దీనిని
వేటెంటు ధర రూ. 8-2-0

దీనిని చెవులు మార్చుకొనునప్పుడు చార్జి ప్రత్యేకముగా ఇయ్య నవసరములేదు. ముఖ్యగమనింపు:—

ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

The “Sparling” Patent Lockworks, P. O. Aligarh, U. P.

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల

ఈ పాఠశాలలో విద్యార్థులు 100 రూపాయలు

కట్టిన, 2 మాసములలో మోటారు డ్రైవర్లుగా కట్టిన, 2 మాసములలో మోటారు డ్రైవర్లుగా తయారై నర్సిఫిక్టర్లు గవర్నమెంటు లైసెన్సు పొందగలరు. బస దొరకును. భోజనమునకు నెల 1-కి రూ 16 లు చొప్పున నెల్లించవలెను. (11)

GALLEY'S MOTOR INSTITUTE.

Post Box No. 1004, Kilpauk Madras.

“తెలుగు సంక్షిప్త లేఖనము”

మీరు ఇల్లుకడలకనే తెలుగు ముద్రహేండు శేష్యుని భాషా సేవచేయవచ్చును. దినుసున కొక గంట పని. “ప్రాప్తి క్షున్న నిమిత్త మజాబిల్ల పంపించండి!”

(13) ఇక ఫర్మేషన్ బ్యూరో, కాకినాడ.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

చెరక, శుక్రత, సుతానసారముగను, ఆనుధన సిద్ధము గను, మలభ సాధ్యములగు 600 చికిత్సలను తెలుపు వైద్యసంగ్రహము. దీనియందు సమస్త వ్యాధులకును, వైద్యుని సహాయ మన సరము లేకుండా చేయదగిన లఘుతరచోగాములే గలవు. ప్రతి వారవిద్యనండ దగినది. 1 కి 1-4-0 వి. పి. చా 0-6-0 ఆయుర్వేదచంద్రిక వైద్య, ఆరోగ్య, వస్తుగుణ, కారక, నివాస చికిత్స మొదలగు విషయములను వ్రాయుచు మాన సంచికులుగా ప్రకటించబడును. మాదిరి యుచితము. సం॥ చందా రు. 2-8-0, వి. పి. 0-4-0 వెంటనే కోరిన రెంటికిని రు. 8-12-0. వి. పి. చేయబడును. (8851)-2

ఆయుర్వేద గ్రంథమండలి, పెరిదేపి నెల్లూరుజిల్లా.

(873) “కాంతామదహరణి”

అను యువాని వైద్యకాస్త్రప్రకారము కయారయిన ఇంద్రియపుష్టికి దివ్యమైన లేవ్యాము. దీనిని నేవించుటచే, నిస్సర్వ, లేపనక క్షేత్రమందు, స్వప్నమందు స్థలము, రతిలో శీఘ్రస్థలము, కాపుచేతులు లాగుట, పోగొట్టి నిత్యయానన నుఖము నిచ్చును. నీ గృహమందు యేల సిగ్గు పడెదవు! దీనిని నేవించి స్వర్గనుఖములను పొందుము. పథ్యము లేదు. తరిక్షచేసి చూచిన మీకే తెలియును. నెల 1 డబ్బా 4-0-0

ఆంధ్రపత్రికా చదువరులకు రూ 2-0-0 మాత్రమే.

తామరమందు:— నెక తామర, నజచర్మము, తామరలకు ఆమోఘము నెల డబ్బా 0-8-0

ది రెడ్డి అందు కంపెనీ, గోపాలపురం, కాత్తపేట పోస్టు (గోదావరిజిల్లా)

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మసి (లిమిటెడ్)

19, హారిస్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

ఉత్పత్తిమైన ఆయుర్వేద ఔషధములకు ప్రసిద్ధిచెందిన ఔషధశాల
డాక్టరు ఏ. లక్ష్మీవతి, బి. ఏ ఎమ్. బి. & సి. ఎమ్

గారి చేస్థాపించబడినది.

ఒక లక్షాస్తాంపును పంపినవారికి మా క్రొత్త క్యాటలాగు పంపబడును.

ఆంగ్ల, తెలుగు, అరవభాషలలో క్యాటలాగులు గలవు.

(3166)

ది డక్కా ఆయుర్వేదీయ ఫర్మసి (లిమిటెడ్)

మూలధనము రూ 2,00,000. చందాలవలన వసూలైన మూలధనము రూ 1,75,000.

డైరెక్టరులు:— జడ్డి, సబ్ జడ్డి, వకీలు, జమీందారు మొదలగువారు గలరు.

హెడ్ ఆఫీసు:— 8, 8/1 ఆస్టోరియన్ వీధి, డక్కా.

బ్రాంచీలు:— కలకత్తా 212 హా బజారు వీధి, 155-1 ఆఫ్ఫరు టిటూరోడు (హాబజారు) హరిజన్ రోడ్డు (హారాబజారు)
భవానిపూరు 69 రుస్సా రోడ్డు, రంగపూరు, బోగూరు, మైమెన్ సింగు, బాలపాయిగురి, డాల్లింగు, కాకి,
ముక్ ఫర్ పూరు, ఖుల్నా, మద్రాసు.

కవిరాజులు, పోస్టుమాస్టరులు, ఉపాధ్యాయులు మొదలగువారికి ప్రత్యేక లాభము.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన పుస్తకములు ఇవానుగా పంపబడును.

- (1) గృహవైద్యము (బెంగాలీ) (2) కామశాస్త్రము (3) పరిశీలన తేరువిధము (4) జీవితమును జయించుట (5) కాటలాగు (హాగర్) (6) హాస్యము (7) 1922-వ సం॥ క్యాటలాగరు (ఇంగ్లీషు బెంగాలీ) (8) ఉపాధ్యాయులు, పోస్టుమాస్టరులు ధనము వార్జించు విధము. (ఔషధయోగము యిసాం) మకరభృజ తులము 1-కి ధర రూ 4; (8) జ్వరకులాతంక (జ్వరమాత్రలు) బుడ్డి 1-కి రూ 0-6-0; శరీరాద్యసబ బుడ్డి 1-కి రూ 0-12-0; చ్యవనప్రాసన సేరు 1-కి రూ 4.

ఓటో మోహిని

2883

మీరు బయటపోయి వచ్చినతరువాత చాలా బడలికయుండు నప్పుడు, వెండిండ్లు, నిదులు- జరుగు నప్పుడు దీని నుపయోగించిన మంచి నువాసన నిచ్చి అనందమును, నుఖమును కలుగజేయును.

రోబినియా లైలము

వేసవికాలములో ఉపయోగించుటకు శుద్ధిన శీతములకు చలువయు సౌందర్యమును యిచ్చును. అనేక స్త్రీలు ఉపయోగించుచున్నారు. ప్రపంచమున ఈ రెండును ప్రతిఘటించుటలోను అశక్యము. ఎల్లచోట్లను విక్రయించబడును.

ఓటో మోహిని ధర బుడ్డి 1-కి రూ 2, 1, 0-12-0, 0-2-

రోబినియా లైలముధర బుడ్డి 1-కి రూ 1-0-0

Shyam & Co, 6, Bunder st, Madras, మియాం కంపెనీ, రీబందరు వీధి, మదరాసు.

తూర్పుబంగాళపు పంచదార మిల్లులు లిమిటెడ్

55, ఎజ్రావీధి, కలకత్తా

123

ఇప్పుడు మాస్కోములో ముఖ్యమైనభాగము పరిష్కరింపబడినది. ఆసాం, సాదియా సరిహద్దులలో మాజాహాఖాతి అనుచోట కంపెనీవారు చెరుకునాటుకు 5000 యెకరముల (తై గా) భూమిని ఒకటిగా కొనిరి. ఈసంవత్సరము మేము నాటు ప్రారంభించితిమి. జాతీయప్రయోజనమునకై తమధనము వ్యయముజేయ నవకాశములేక దాచియుంచిన భారతా ర్యులు త్వరపడి యీకంపెనీలో ధనమునెట్టి పాలుగొని భారతదేశములో ముఖ్యముగ నవగరముగ గావలసిన పరిశ్రమాభివృద్ధికి తోడ్పడవలయును.

భారతీయులుమాత్రము వాటాలను 3 నెలలవరకుమాత్ర మిప్పుడు కొనవచ్చును. వలయు ధనము చేకూరితున్నచో, దీనిని బ్రిటిషుదీవులలోను, అమెరికాలోను చేకూర్చుటకు ప్రయత్నములు చేయబడును. అందువలన యిండియాలో మంచి ఉపయోగకరముగు లాభమును దెచ్చు పరిశ్రమాభివృద్ధి భారతదేశముతో సమకూరు నవకాశము బారవిడిచినవా రగుదురు. ఆం దులకు వారు పీదప పశ్చాత్తాపము నొందవచ్చును.

ప్రాప్తైక్కుసుకును, దరఖాస్తుపారములకును మ్యానేజింగు యేజెంట్లుగు మెస్సర్సు యస్. యస్ డీకా లిండు కంపెనీ 55 ఎజ్రావీధి, కలకత్తా యని ప్రాసికింపవలయును.

Agents, Messrs S. S. Dean & Co., 55, Ezra Street, CALCUTTA.

ఇ సా న థె లె

మలేరియా జ్వరమునకు అమోఘమైన ఔషధము.

జ్వరగడ్డను కరిగించి, 15 దినములలో వ్యాధిని పూర్తిగా పోగొట్టును. మలేరియాను రానియ్యక ఆటంకపరచుటకై ఉదయం, సాయం కాలములందు పూటకు ఒకమాత్ర చొప్పున తీసుకొనవలెను.

అ ష్టా

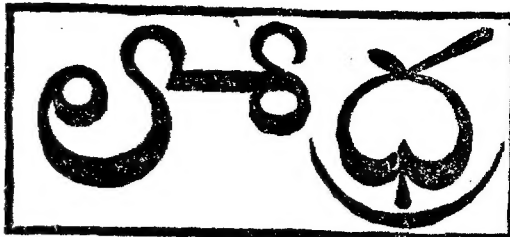
తిమురువాయువు, మూత్రరోగము మూత్రకృచ్ఛరోగము మున్నగువాటి తగిన దివ్యౌషధ మిది యొక్కటియే. నమ్మకమైనట్టి మందుల దుకాణములందు, ఔషధశాలలందు దొరకును.

మెస్సర్సు గోరియో (లిమిటెడ్) పోస్టుబాక్సు నెం 159, పోస్టు - బాంబాయి.

Esanafele. ఇండియా, బర్మా, సిలోనుకు సోల్ ఏజెంట్లు.

(25)

కే న రి-ర త్న త్రయ ము

గర్భాశయరోగ నివారిణి:— స్త్రీలకు గలుగు ఋతుశూ బహిష్టికాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మైలబాహిష్టిగాను తత్కు కాను పోవుట కుముచురోగము, సంభావనాతే, రక్తహీనత ములబద్ధకము, నూతికావారము, కీళ్లనొప్పులు, అరకాళ్లు అరచేటులుమంట మొదలగు స్త్రీల మర్య వ్యాధులను గుడ ర్చును 12 బొమ్మ 3-0-0; 6 బొమ్మ 1-10-0

రక్తశుద్ధి గ్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, ములబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, మేహవ్యాధులు, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారింపి కేరీరమునకు కాంతిని చూపు మునకు తేజస్సు నిచ్చును. 12 బొమ్మ 3-0-0; 6 బొమ్మ 1-10-0,

పర్వజ్వరనివారిణి

దీనివల 6 బొమ్మ 2-0-0; 3 బొమ్మ 1-0-0; 1 బొమ్మ 0-8-0

కే న రి కు టీ రం,

(166)

ఆయుర్వేద అవుషధశా.

38 పోతు కమివనకు అఫీసురోడ్డు, ఎరుంబూరు మైదాగ.

బహుమానము

వైద్య విద్య

ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య వారాయుణ్ణి కేకవతి,

(81288) 27, చీనాబజారురోడ్డు, చడగాడు.

వనోషధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తమయొక్క పరిశుద్ధతను పోగొట్టుట యందు శేర్మి క గాంచినది ధర 1-10-0

ఇండియా సిలోకానందు ఎచ్చటికైనను రహాలాఖర్చు తుచితముగా పంపబడును. (2978)

విలాసము పి. డి. సావంత్

నెం 144 ఫనసవాడి, బాంబాయి

గోరియో (లిమిటెడ్)

ప్రాచీన ప్రసిద్ధి నెందిన (219)

హిందూస్థానమందు స్థాపించబడియుండు

ఆయుర్వేదఔషధాలయము

స్థాపితము 1881 సం॥

ఆతంకిగ్రహ ఔషధాలయము కోరి వ్రాయు వాండ్రకు ఆయురారోగ్యాభివృద్ధి కల్గిల్లు ఒక గ్రంథమును తపాలు ఖర్చు సహా కోరకనే ఉచితముగా పంపుచున్నాము.

మాయొక్క ప్రతి ఒకటి కావలయు ననిన

లోకల్ ఏజెంట్లు ఇండియన్ ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్

వైసాబజారు రోడ్డు

ఆతంగనిగ్రహఔషధాలయం

26 బ్రాడ్వే, మదరాసుకు వ్రాసేడి.